Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 566 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1885 (Ն. Տ.) 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1885 — 23 ՍԷՖԷՐ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արծաթ	200
» »	Վեցամսեայ	» »	100
» »	Եռամսեայ	» »	 50
Գաւառաց »	եւ տեղական		
	Թղթատարով՝ տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար	եւ տեղական		
	Թղթատարով՝ վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	ֆրանք	 56
» »	վեցամսեայ	»	 28

Դուրս զրկուած լրագրաց ճանաչուն ծախքը ցնորկնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՆՔ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ
ԽՍԴԸՐՆ ԷՃԷՆԱՍ
Գալաթիա-Բեան Յեանի, Գարա-Էյ, Տէյիրմէն-խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԷՆ ՔԱՂՈՒԱԾ

ՑԱՂԹՈՒԹԻՒՆԸ ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ

ՍԵՐՊԵՐՈՒՆ ՆԱՀԱՆՁՈՒՄՆ Ի ՍԵՐՊԻԱ

—Սեմլին, 25 Նոյմ. (Թաս).

Սերպք կը նահանջեն բոլոր գծին վրայ։ Երկուշաբթի վերջին ճիգ մ'ըրին Զարիպրոտի և Տրակոմանի կողմը. բայց բոլորովին ետ մղուեցան։ Պուլկարք սահմանագլխին մօտ հասան։ Սերպերուն բանակատեղն ի Բիրոդ կը մնայ։ Զրոյց կայ թէ սերպ զօրավար Միլուդին Եուվանովիչ, որ իւր պարտութեանց վրայ հիւանդ ինկած էր, բէվրլրրի հարուածով մ'ինքնասպան եղեր է։

—Պելկրատ, 25 Նոյմ.

Բ. կարգի պահեստին 4 վաշտերն, որք Պելկրատ քաղաքէն կ'առնուին, նախընթաց օրը գնացին սահմանագլուխ։ 500 հեծելազօրք այսօր կ'երթան, և թնդանօթք՝ վաղիւ։ — Մեծ յուզում կայ Պելկրատի մէջ։ Երէկ 800 վիրաւորք եւս հասան։ Տէրութեանց դեսպանք գումարուեցան խորհելու իրաց վիճակին վրայ։

—Պելկրատ, 25 Նոյմ.

Ի Պելկրատ հասած վիրաւորք աղեխարշ պատմութիւններ կ'ընեն Սլիվնիձայի ճակատամարտին վրայ։ Միլուդին Եուվանովիչ զօրապետին բաժինը Պուլկարք յանկարծակի բերին գիշերայն, և զարկին իւր բանակատեղին մէջ իսկ։ Քունէն արթնցած և ապշած Սերպք, ահագին կորուստներ կրելով, հազիւ ժամանակ ունեցան փախչելու։ Մեսքովիչ գնդապետին բաժինն ալ, թշնամւոյն դրից վրայ տեղեկութիւն չունենալով, յանկարծ պուլկար մարտկոցի մը առջեւ գտաւ ինքզինք, (օդը շատ մշուշապատ էր այն օրեր,) և սարսափելի կրակ մը կրեց, որ զինք պարտաւորեց նահանջելու։ Բայց ետ դարձած ատենն ալ, այս սերպ զօրաբաժին, Դանուբի սերպ զօրաբաժնին մէկ գնդին վրայ ինկաւ, որ մշուշէն մոլորեալ, կարծեց թէ իւր առջև պուլկար զօրքեր կային, ուստի մահատու կրակով մ'ընդունեց զՍերպ զօրաբաժինը։ Նոյն միջոցին սերպ հեծելախումբ մ'և Դանուբի զօրաբաժնին մէկ ուրիշ մասը Պուլկարներէն պաշարուելով բնաջինջ եղան գրեթէ։ Ասոնք նոյն իսկ Սերպերուն պատմութիւնն են։

—Վիէննա, 25 Նոյմ.

Սերպերուն աղէտները խորին յուզում կը պատճառեն աստ։ Աւստրիա յայտնապէս կը համակրի Սերպիոյ։ բայց այլապէս չի կրնար միջամտել բայց եթէ Զինադադարի մը առաջարկութեամբ, որոյ միջոցին հաշտութեան վրայ կարելի է բանակցիլ։ Բազմաթիւ ժանտախտամբք կազմուեցան Աւստրիա, օգնութիւն հասցնելու սերպ վիրաւորելոց։ Զեխք և Բոլոնացիք ալ կ'աշխատին Պուլկարաց նմանօրինակ օգնութիւններ ղրկելու։

ՏՐԱԿՈՄԱՆԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ

—Տրակոմանի Կիրճէն, 23 Նոյմ. (հասած 25 ին, առ Հավաս.)

Ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ ի մէջ Պուլկարաց, որք կը հալածէին Սլիվնիձայէ փախչող Սերպերն, և Սերպաց վերջապահներուն, որք կը ջանային ետ կարի երկար ատեն մնալ Տրակոմանի բարձանց վրայ, պաշտպանելու համար սերպ բանակին մեծագոյն մասին նահանջը Զարիպրոտի ճամբով։

Պուլկար հետեւակազօրքն, որ երեք օրէ հետէ լեռները կը շրջէր և կը խուզէր Սլիվնիձայէ 10–15 քիլոմէթր հեռի, և գրեթէ ամենուրեք սերպ բանակին նահանջումն հաստատած էր, ծանոյց թէ իրը 10 հազար Սերպք, Տրինայի զօրաբաժնէն, գրաւած են Տրակոման գիւղին մօտ բարձունքը, Զարիպրոտի ճամբուն պաշտպանութեան համար, ուստից Սերպք կը նահանջեն։

Իշխանը, զայս իմանալով, Սերպերը զարնելու հրաման տուաւ։

Պուլկարք ի ճակատ հանեցին 12,000 զօրքէ բաղկացեալ 3 գունդեր և երկու հրետանի.ք (12 թնդանօթ)։ Կէս օրէն 1 ժամ յառաջ, պուլկար հրետանւորք (թնդանօթաձիգք) գրաւեցին կեդրոնական կէտ մը, ուստից կ'անցնէր ճամբան։ Երկու հրետանիք ձախ կողմը զետեղուեցան։ Սերպք բարձանց վրայ, լաւ դրից մէջ, 4 խոշոր թնդանօթներ ունէին։ Սաստիկ թնդանօթաձգութենէ մը յետոյ, Բլէվնայի գունդն ամենամի բարձունքէն քիչ հեռի պարզուեցաւ։ Սերպք, որ դիրքերու առաւելութիւնն ունէին. մի քանի ժամեր դիմադրեցին. բայց Պուլկարք սաստիկ կրակի մը տակ դէպի վեր մագլցելու վրայ էին։

Այդ կողմն, երբ Պուլկարք բլրոց ստորոտն հասան, Սերպք թողուցին իրենց դիրքերն, և ետ քաշուեցան դէպի լեռներն։ Իսկ ձախ կողմը Սերպք լաւ դիմադրեցին. զի այն կողմ շատ զօրք ունէին։ Իրիկուան դէմ, Սերպաց թնդանօթք լռեցին. թնդանօթներէն մին Պուլկարաց ռումբերէն քակուած խորտակուած էր. բայց Սերպաց որսորդները միշտ կ'արգիլէին Պուլկարաց յառաջխաղացութիւնը։

Պուլկարք այն ատեն դադրեցուցին կրակն, իրը թէ ետ դառնալու վրայ լինէին։ Եւ ահա յանկարծ կը լսուի պուլկարական ազգային երգը, զոր զինուորական նուագարանք ազդու շեշտով մը կ'ածեն, և պուլկար զինուորք, սուիններն անցուցեալով հրացաններուն, և «Հուրրաներ» արձակելով, դէպ ի վեր՝ լեռները կը սլանան, առանց գնտակ մ'արձակելու։

Սերպք չսպասեցին Պուլկարաց ժամման և դիրքնդխառն կռուոյն. փախան։ Պուլկարք նոյն օրն ունեցան 180 սպանեալ և վիրաւոր։ 100ի չափ Սերպեր զէնքերնին նետելով անձնատուր եղան։

Այս առաւօտ, պուլկար բանակը կը շարունակէ հալածել նահանջող թշնամին։ Կառուցին բաց է այժմ, և հալածումը տեղի կ'ունենայ լերանց մէջէն։ Մերթ ընդ մերթ, պուլկար թնդանօթք կը լարուին և բլրէ ի բլուր կը-ռակ կը տեղացնեն Սերպերուն վրայ, որք գրեթէ առանց դիմադրութեան կը նահանջեն։

Պուլկարք կը լսուան ննջել այս գիշեր Զարիպրոտի մէջ իսկ։

—Տրակոմանի Կիրճ, 23 Նոյմ.

Աստի սաստիկ թնդանօթաձգութիւն մը կը լսուի։ Սերպք նահանջելով հանդերձ լսնահատ դիմադրութիւն մ'ընել կը թուին, բայց միշտ ետ կը մղուին։

—Սոֆիա, 24 Նոյմ.

Իշխանն, որ Զարիպրոտ մտած է, կը հեռագրէ թէ Սերպք, ազդու դիմադրութիւն մ'ընելով, յարձակեցան պուլկար բանակին կեդրոնին վրայ, բայց ետ մղուեցան անկարգ վիճակի մը մէջ։ Պուլկարաց յառաջապահ սահմանագլխին վրայ հասած են։ Սերպք քաշուած են նաեւ Դրն քաղաքէն։

—Զարիպրոտ, 23 Նոյմ.

Պուլկարք այսօր միջօրէէն յետոյ ելանդեւեմբ և անդուլ շարունակեցին իրենց յառաջխաղացութիւնը, պաշարելու համար սերպ զօրքերն. այլ սոքա արագութեամբ կը փախչէին, մի միայն իրենց ետին թողլով վերջապահ զօրաւոր գունդ մը՝ աւելի դիւրաւ նահանջելու համար։

Լերանց անտառները կտրուած լինելով, դիւրին էր դիտել թշնամւոյն յարձումները։

Պուլկար վաշտերը կը յառաջանային, հալածելով Սերպերը մինչեւ այն բարձունք որք կը նային Զարիպրոտի ճանբուն վրայ. այլ ընդհանուր ճակատամարտ չեղաւ. միայն, քանի մը պուլկար գունդեր կը մասնակցէին գործողութեան, որովհետեւ Սերպք՝ իրենց կողմէ՝ քանի մը հազար մարդ միայն ունէին ի ճակատ։

Ժամ երկուքին, պուլկար բանակը կը մտնէր Տրակոմանի Կիրճն, որ, գրեթէ ամբողջ երկայնութեանը մէջ, իրը 15 քիլոմէթր (3½ ժամ), յոյժ սեպագծայր և անձուկ է, հազիւ տեղ տեղ 100 մէթր լայնութեամբ։ Պաշտպանողական այդպիսի դիրքեր թողլու համար Սերպք գերազանց պատճառներ ունէին,— իրենց մեծ կորուստներն և պարենաւորման դժուարութիւններն։

Յոյժ մօտէն հալածեալ Պուլկարներէն, Սերպք չանցին միայն կարելի եղածին չափ յետաձգել այս վերջնոց հետապնդումը, թէ Դրնի և թէ Զարիպրոտի ճամբաներէն. այլ միայն մանման և դիրքնդխառն կռուոյն. փախան։ Պուլկարք նոյն օրն ունեցան 180 սպանեալ և վիրաւոր։ 100ի չափ Սերպեր զէնքերնին նետելով անձնատուր եղան։

Այս առաւօտ, պուլկար բանակը կը շարունակէ հալածել նահանջող թշնամին։ Կառուցին բաց է այժմ, և հալածումը տեղի կ'ունենայ լերանց մէջէն։ Մերթ ընդ մերթ, պուլկար թնդանօթք կը լարուին և բլրէ ի բլուր կը-ռակ կը տեղացնեն Սերպերուն վրայ, որք գրեթէ առանց դիմադրութեան կը նահանջեն։

Պուլկարք կը լսուան ննջել այս գիշեր Զարիպրոտի մէջ իսկ։

—Տրակոմանի Կիրճ, 23 Նոյմ.

Աստի սաստիկ թնդանօթաձգութիւն մը կը լսուի։ Սերպք նահանջելով հանդերձ լսնահատ դիմադրութիւն մ'ընել կը թուին, բայց միշտ ետ կը մղուին։

—Սոֆիա, 24 Նոյմ.

Իշխանն, որ Զարիպրոտ մտած է, կը հեռագրէ թէ Սերպք, ազդու դիմադրութիւն մ'ընելով, յարձակեցան պուլկար բանակին կեդրոնին վրայ, բայց ետ մղուեցան անկարգ վիճակի մը մէջ։ Պուլկարաց յառաջապահ սահմանագլխին վրայ հասած են։ Սերպք քաշուած են նաեւ Դրն քաղաքէն։

—Զարիպրոտ, 23 Նոյմ.

Պուլկարք այսօր միջօրէէն յետոյ ելանդեւեմբ և անդուլ շարունակեցին իրենց յառաջխաղացութիւնը, պաշարելու համար սերպ զօրքերն. այլ սոքա արագութեամբ կը փախչէին, մի միայն իրենց ետին թողլով վերջապահ զօրաւոր գունդ մը՝ աւելի դիւրաւ նահանջելու համար։

Լերանց անտառները կտրուած լինելով, դիւրին էր դիտել թշնամւոյն յարձումները։

Պուլկար վաշտերը կը յառաջանային, հալածելով Սերպերը մինչեւ այն բարձունք որք կը նային Զարիպրոտի ճանբուն վրայ. այլ ընդհանուր ճակատամարտ չեղաւ. միայն, քանի մը պուլկար գունդեր կը մասնակցէին գործողութեան, որովհետեւ Սերպք՝ իրենց կողմէ՝ քանի մը հազար մարդ միայն ունէին ի ճակատ։

Ժամ երկուքին, պուլկար բանակը կը մտնէր Տրակոմանի Կիրճն, որ, գրեթէ ամբողջ երկայնութեանը մէջ, իրը 15 քիլոմէթր (3½ ժամ), յոյժ սեպագծայր և անձուկ է, հազիւ տեղ տեղ 100 մէթր լայնութեամբ։ Պաշտպանողական այդպիսի դիրքեր թողլու համար Սերպք գերազանց պատճառներ ունէին,— իրենց մեծ կորուստներն և պարենաւորման դժուարութիւններն։

Յոյժ մօտէն հալածեալ Պուլկարներէն, Սերպք չանցին միայն կարելի եղածին չափ յետաձգել այս վերջնոց հետապնդումը, թէ Դրնի և թէ Զարիպրոտի ճամբաներէն. այլ միայն Զարիպրոտի ճամբուն վրայ է որ վերջին ճակատամարտը տեղի ունեցաւ։

Ժամ չորսին կ'անցնինք Տրակոմանի կիրճէն. ճանբուն վրայ բազմաթիւ ըստանոնուած ձիեր և սերպ զինուորաց դիակներ. բնակարան չկայ։ Կը հասնինք ձորին կեդրոնն, որ կը յանգի Զարիպրոտ գիւղին։

Խորը, Զարիպրոտի ճիշդ վերեւ, անտառակի մը մէջ զետեղուած սերպ որսորդ զօրաց գիծ մը ճանբան կը ծածկէ իւր կրակով։ Հակառակ ասոր, պուլկար հրետանին ճակատամարտի կարգով կը յառաջանայ առանց մեծ կորուստ կրելու, և դիրք կը բռնէ Սերպերուն դրուած մօտ։

Պուլկար ռումբեր կը պայթին անտառին մէջ, այլ Սերպք միշտ կը դիմադրեն։ Երկու պուլկար վաշտեր յանմամբ կը բարձրանան Սերպաց դիրքերուն իրը հազար մեդր հեռաւորութեանց գտնուող բլրակները։ Կռիւն այսպէս տեւեց մինչեւ իրիկուն։ Սերպք անդգալապէս տկարացան, և տեսանք որ տակաւ կ'անհետանային սահմանագլխէն անդին։ Եւ այն 40,000 հոգւոյ սերպ բանակէն, որ տասն օր առաջ արշաւեց ի Պուլկարիա, ո՛չ մէկ մարդ այլ եւս կը մնար անդ։

Իրաւ է թէ այդ օր ծանուցուեցաւ թէ Սերպք յարձակեր են Վիտինի վրայ. այլ հարաւի կողմը պուլկարական յաղթութիւնն անչուշտ յառաջ պիտի բերէ Սերպաց նահանջը նաև ի հիւսիսէն։

Օրուան կորուստք մեծ չեն. միայն հարիւրի չափ վիրաւոր։

Իշխանք ժամ 3½ին Զարիպրոտ կը հասնէր, մինչդեռ Սերպք կը պաշտպանէին վերջին դիրքերն, երկու քիլոմեդր հեռի։ Իշխանն այս գիշեր բընակեցաւ Միլան Թագաւորի սենեակն, որ տակաւին այս առաւօտ ժամ մէկին ապրեր էր։ Պարարտաստուար հրովարտակներ գտնուեցան։

Պուլկարիոյ նախարարապետ Պ. Քաբավէլոֆ ասաւ։ Սերպիայէն երեք չորս քիլոմեդր միայն հեռի ենք։ Պուլկար բանակն աստ պիտի հասմամբի, պատրաստ՝ թշնամւոյն հողը մտնելու։

ԻՍԵՐԳԻՍ

—Պելկրատ, 26 Նոյմ.

Միլան Թագաւորը, թշնամութիւնները դադրեցնելու հրաման տալէ յետոյ բոլոր սերպ զօրաբանակներու հրամատարաց, վերադարձաւ Պելկրատ, ուր Նաթալի Թագուհին հիւանդացած է՝ վերջին աւուրց սրտայուզութիւններէն և յոգնութիւններէն։

—Պելկրատ, 26 Նոյմ.

Սերպ զօրք չի՛ք այլ եւս պուլկար հողին վրայ։ Լուր չկայ Լէշանին զօրավարէն, որ կը գործէր Վիտինի առջև։ Կ'ենթադրուի թէ, իւր նահանջման գիծը չկորուելու համար, նա եւս վերադարձած է ի Սերպիա։

Սերպերուն պարտութիւններն ապրդարացնելու համար, ասա կ'ըսուի թէ Պուլկարք յաղթեր էին մինչեւ 70,000 զօրք հավախմբել ի Սլիվնիձա, մինչ Սերպք 50,000 զօրք միայն ունէին հոն։

Հրաման տրուեցաւ ո՛չ եւս զօրք ղրկել ի սահմանագլուխն՝ Բ. կարգի պահեստէն։

Սերպք պարտաւորեցան նահանջել ո՛չ միայն Սլիվնիձայի պարտութեանց պատճառաւ, այլ նաև և գլխաւորապէս՝ զի պարէնք ժամանակին չէին հասներ սերպ բանակին։ Դանուբի և Տրինայի զօրաբաժինք արդարեւ չատ վնասուեցան, բայց Մորավայի և Շումատիայի զօրաբաժինք չատ չէին վնասուած, և պէտք չունէին նահանջելու։ Բայց պարտաւորեցան թողուլ իրենց դիրքերն և բանակին ընդհանուր նահանջման մասնակից լինել։

ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ ՄՈՒՏՔԸ Ի ՍԵՐԳԻԱ

—Սոֆիա, 27 Նոյմ.

Այսօր, ժամ մէկին, Ալեքսանդր Իշխանն՝ ի գլուխ իւր բանակին՝ անցաւ Սերպիոյ սահմանագլուխը։ Զինուորներն եռանդագին աղաղակներ կ'արձակէին, այսպէս առաջին անգամ և յաղթական ոտք կոխելով թշնամւոյն հողին վրայ։

Բանակին գլխաւոր մասը դաշտին մէջ յառաջացաւ, Բիրոդէ իրը հինգ քիլոմեդր հեռի։

Սերպք երեկուընէ թողած էին իրենց կեդրոնին գրաւած դիրքերն ի Գոնինցոյ։ Առաւօտուն քանի մը կռիւներ տեղի ունեցան Սերպաց ձախ եւ աջ թեւերուն հետ։

ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ ԲԻՐՈԴԻ

—Սոֆիա, 28 Նոյմ.

Բիրոդի առջեւ ճակատամարտն բսկաւ երէկ, առաւօտուն կանուխ։ Պուլկարք սերպ զօրաց վրայ յարձակեցան, և Պուլկարք գրաւեցին Բիրոդ, և իրենց յառաջապահներն հասատեցին քաղաքէն քանի մը քիլոմեդր հեռի, դէպ ի Նիշի կողմը։

Նիշի հետ սերպ բանակին հաղորդակցութիւնը կտրուեցաւ։

Ալեքսանդր Իշխանք Բիրոդ մտաւ։

ՎԻՏԻՆ

—Պուքրէշ, 25 Նոյմ.

Ռմբակոծութիւնը գիշերն ողջոյն շարունակեց Վիտինի շուրջը։

Այս առաւօտ, ժամ վեցին, Սերպք մեծ զօրութեամբ գալով Շմարտանի և Թաթարճքի կողմէն՝ յարձակում մը փորձեցին, բայց ետ մղուեցան կռուէ մը յետոյ որ երեք ժամ տեւեց։

—Դալաֆթի, 28 Նոյմ.

Լէշանին զօրավարը, Վիտինի հրամանատարին առաջարկելէ յետոյ, թշնամութեանց դադարումը, նպաստաւոր օդէն օգուտ քաղեց իւր զօրքերն յառաջացնելու համար։ Պուլկարք յետոյ մղեցին յարձակումն, 2000 մարդու կորուստ մը պատճառելով թշնամւոյն,

Երէկ, Սերպերը փարեցան Արիանէն՝ Լոմ-Բալանքայի պուլկար զօրաց ձեռամբ, որք միացած են Վիտինի զօրաց հետ։

Ռմբակոծութիւնը մոլեգնութեամբ վերսկսաւ։ Պաշարման թնդանօթաց խոշոր ռումբերը մեծապէս վնասած են Վիտինի քաղաքին։

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ Ի ՌՈՒՍԻԱ

—Բեռլերսպուրկ, 26 Նոյմ.

Բոսֆանդակ ռուս մամուլն համակրանք կը յայտնէ Պուլկարներուն, և կ'ուրախանայ նոցա յաղթութեանց համար։ Ալեքսանդր Իշխանն իսկ, որ տակաւին մի քանի օր առաջ այնչափ կը պարտաւորէր, կը գովուի իւր ռազմագիտական կարողութեանց համար։

Ռուս մամուլը կը յուզէ յաղթականներուն տարուելիք փոխարինութեան խնդիրն, և կարծիք կը յայտնուի թէ Սերպիա պարտաւորուի Պուլկարիոյ Թողուլ Նիշի և Վրանիայի գաւառները։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ

—Բեռլերսպուրկ, 24 Նոյմ.

Սերպիոյ Բեռլերսպուրկի դեսպան Հրվարդովիչ զօրավարն ի Պելկրատ ղրկեց ռուս դահլիճին մի ծանուցագիրն, որով Զարը սաստկապէս կը պարսաւէ Միլան Թագաւորին ընթացքը։ Կ'ամբաստանէ զնա որպէս պատճառ այժմեան կռուոյն, և կը պահանջէ որ իրաց նախկին վիճակը վերահաստատէ ընդմիջոյթ։

—Կը ստուգուի թէ Ռուսիա նոր զօրաբանակ մը ուղարկեց։

Ինչն առթիւ զինուորական միջամտութիւն մ'ընելու համար ի Պուլկարիա։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ

Կը ստուգուի այն լուրն թէ Աւստրիացիք, Սերպերուն պարտութիւններէն ի վեր, ըսկսած են զօրք ղրկել ի Պոսնա-Հերսէք։ Այս շարժման զանազան մեկնութիւնք կը պրբուին։ Բայց անժխտելի կ'երեւի թէ, Աւստրիա, որպէս Ռուսիա, կը նախատեսնէ մեծ խառնաշփոթութիւն մը Պալքանաց երկրին մէջ, և ըստ այնմ զինուորական ընդարձակ պատրաստութեանց ձեռնարկած են իրենց հարաւային սահմանագլխոց վրայ։

Թայմ, երեկի թղթաբերով առնուած թիւերովը, ցաւ ի սիրտ կը յայտնէ թէ, Պուլկարաց յաղթութեամբը Պալքանեան խնդիրը փակուած չէ. զի հիմակ աւելի դժպարեղի մը երկիւղներ կան։ Տէրութիւնք չեն համաձայնած իրենց մէջ, և այս ալ պիտի նպաստէ նոր և աւելի խառնաշփոթ կերպարան մը տալու Բուլկիական խնդրոյն։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԸՆԹԱՑՔԸ

—Աթէնք, 23 Նոյմ.

Բ. Դուռն հեղլեն կառավարութեան ուղղեց ծանուցագիր մը, բացատրու-

---

—= 36 =—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱԿՈՊԷ

ԶԻԿ-ԶԱԿ

ԿԱՄ

ԿԵՌ-ԲՈՒԹԱՄԱՏ

Զ.

Միանգամայն ձեռնոցն հանեց և իւր մերկ ձեռքը վեր առաւ վարագոյրն, սպիտակ և նուրբ ձեռքով, որ աղնուականի սրածայր մատներ և նշաձեւ կտրած եղունգներ ունէր, ճշդիւ հակառակն այն կոր և ճանկածայր բութամատին, որ Բամիլ քանիցս տեսած էր իւր երազին մէջ։

—Այո՛, մրմնջեց օրիորդ Մոնիսթրոլ, հոգ էր ձեռքն և ես ալ ոճրագործին ուրիշ մէկ կողմը չկրցի տեսնել։

—Ի՞նչ կ'ըսէք, չտեսա՞ք երեսը։

—Ո՛չ... Հօրս վրայ ընկած միջոցին կանդեղը կործանեց... մութը մնացինք...։

—Ուրեմն ի՞նչպէս կը յուսաք գտնել զայն։

—Ափրիկեան մարդակապկի ձեռներ ունի, և բաւական է ինձ տեսնել անոր ձեռներն և առանց սխալելու ըսել թէ նա է։

—Արդարև մասնաւորութիւն մ'է այդ որ կրնայ օգնել մեզ... եթէ կարենանք գտնել զայն։

—Կ'երեւայիք գտնելնուս։

—Կը վստահամ որ այս գիշերուան խուզարկութենէն յետոյ փախած լինի... եթէ ատուգիւ նա էր ձեր ըսած աւերակ տան մէջ բնակողը։

—Նա էր կամ ոչ, բարեկամներս հոն մնացին, պէտք չէ որ թողում զանոնք։

—Ես ալ եկայ ձեզ հոն տանելու։ Կը-նայի մինակ երթալ։ Բայց ճշդիւ չեմ գիտեր այդ աւերականոցին տեղը։ Դուք պիտի ցուցնէք ինձ, և յայնժամ կը խորհինք մեր ընելիքը։

—Շնորհակալ եմ, ես ալ զայս կ'սպասէի ձեզնէ, և պատրաստ եմ դալ ձեզ հետ։

—Զիս բերող կառքը մեզ Սէնթ-Ուանի դուռը կը տանի։ Անտի քալելով կը շարունակենք, և դուք կը ցուցնէք ինձ ճանբան։

—Ճանբա՞ն, կրկնեց Բամիլ։ Այո՛, կը յուսամ որ կը գտնեմ... և սակայն երէկ Սէնթ-Ուանի գտնէն չանցանք։

—Հոգ չէ, օրիո՛րդ, ըսաւ Ժորժ Տը Մընէսթրոյ, ես կը տանիմ զձեզ մինչեւ այն տեղն ուր հանդիպեցայ ձեզ։ Երբոր հոն հասնինք, դուք կը ցուցնէք ինձ տունն, որ անշուշտ հեռի չէ անտի։

—Քանի մը հարիւր քայլ, առ առաւելն։

—Ուրեմն դիւրաւ կրնանք գտնել... և ուրախ եմ որ վստահութիւն ունիք իմ վրայ, որովհետեւ պիտ ուզեկից կ'ընդունիք ձեզ։

—Օ՜, ի բոլոր սրտէ. ի՞նչ կասկած կը-նամ ունենալ ձեզնէ, որ կեանքս ու պատիւս միանգամայն փրկեցիք։

—Արդարեւ կասկածելու բան մը չկայ։ Եւ եթէ կը խորհիք թէ տեսնողները չեն խաբեր...

—Մի՛վ կրնայ մեղադրել զիս։ Հայրս կորուսանելէս ի վեր մինակ եմ աշխարհիս մէջ, և ոչ ոք իրաւունք ունի իմ արարքս քննադատելու։

—Ի՞նչ կ'ըսէք, դուք խնամակալ մ'իսկ չունի՞ք։

—Ո՛չ. եթէ ունենայի, Պ. Ժէմոզաք միայն կրնար լինիլ, որ հօրս ընկերն էր։ Բայց ի՞նչ հարկ կայ զայն խնամակալ անուանելու։ Արդէն խնամակալս է իրօք, որովհետեւ իմ բոլոր ունեցածս անոր ձեռքն է։ Նա պիտի գանձէ հօրս ըրած գիւտին արտադրելիք բոլոր շահն, որ իմ ժառանգութիւնս է։ Նա պիտի յանձնէ իմ հաստատներս...։

—Աւելի մեծ պատճառ մ'է այդ՝ ձեր գործը կանոնաւոր վիճակի մէջ դնելու։ Դուք չասիսաս չէք, ուստի հարկ է ձեզ, կա՛մ խնամակալ մ'ունենալ, կա՛մ ամուսնանալ։ Բայց ներում շնորհեցէք, օրիո՛րդ, այսպէս ձեր գործին խառնուելուս։ Ձեր վրայ զգացած համակրութիւնս է միայն չքմեղանքս։ Ակէ զատ ես փորձառութիւն ունիմ զոր դուք չունիք, և եթէ կրնայ օգտակար լինիլ ձեզ, պատրաստ եմ ծառայել ձեզ։

Առ այժմ պէտք եղածն է մեր առաջադրած խուզարկութեան ձեռնարկել, բայց կը խնդրեմ ձեզնէ, որ մեր արշաւանց նպատակը ճշդենք։ Դուք կ'ուզէք նախ գտնել այն հապիտը, զոր կ'ամբաստանէք, և որ արտառոց անուն մ'ունի...։

—Զիկ-Զակ, հայրս սպանողն է, տարակոյս չունիմ։

—Կը հաւատամ, որովհետեւ դուք էք ըսողը։ Բայց չեմ յուսար որ ապասէ մեզ այն տան մէջ, ուր զայն կոխելու ունայն փորձ մ'ըրիք այս գիշեր։ Ձեր այդ փորձ անշուշտ երկիւղի մէջ ձգած է զայն, և հետեւաբար բնակարանը փոխել տուած։ Մեր յուսալիքը սա միայն կրնայ լինիլ թէ գուցէ նշաններ կամ հետքեր թողուցած լինի այն աւերակի տնակին մէջ, և մեք ալ օգուտ քաղելով անոնցմէ՝ կարենանք շարունակել մեր հետամտութիւնը։

—Ես ալ այդպէս կը յուսամ, մրմնջեց Բամիլ։

—Բայց, յարեց Պ. Տը Մընէսթրոյ, դուք մոռցիր էք նաև դտնել ձեր երկու օժանդակները, զորս անդ թողուս հարկադրեցաք, նոյն բաղդին չենթդիպելու համար։

—Այո՛, պարոն. մանաւանդ զանոնք գտնել։ Խեղճերն ինձ համար զոհեցին իրենց անձն, և արդէն շատ ուշ մնացի անոնց օգնելու։

—Կորուսեալ ժամանակին վրայ ցաւելու պատճառ մը չունիք։ Վասն զի սա երկուքէն մին կատարուած է. կա՛մ այդ յեղուզակը զանոնք այն նկուղին մէջ փակած է, ուր ընկան ըսիք, և յայնժամ կրնաք ազատել զանոնք, որովհետեւ հոն պարտին լինիլ տակաւին, և տասն-ութ ժամու մէջ նոթի չմեռնիր մարդ, կա՛մ մեռած են Զիկ-Զակի ձեռամբ սպանուելով կա՛մ այն սարսափելի գահավիժումէն ջախջախուելով։

Եւ ես չեմ ուզեր ծածկել ձեզնէ, թէ այս վերջին ենթադրութիւն հաւանաբար ամենէն ճշմարիտը կը թուի ինձ։

—Գոնէ վիրաւորուած կրնան լինիլ ընկած ժամանակնին։

—Եթէ միայն վիրաւորուած են, կրնանք հանել զանոնք այն նկուղէն և ձեր տունը բերել, առանց ոև իցէ մէկու մ'իմացնելու զայս տարօրէն արած։ Բայց եթէ մեռած լինին, հոն պիտի թողո՞ւնք անոնց դիակներն։

—Անշուշտ ո՛չ։ Ցմարդութիւն կը լինի։

—Ուրեմն հարկ կը լինի ծանուցանել ոստիկանութեան տեսչին, պատմել նմա կէտ առ կէտ ձեր դիւրերային արշաւանքը, հաստատելով թէ ի՞նչպէս յարաբերութեան մտաք այդ անպարարաց հետ, որք ոճրագործին ընկերներն էին։ Կարելի է որ տեսուչը կասկածի այդ պատմութեան ստոյգ լինելուն վրայ, իսկ եթէ հաւատայ, յայնժամ դատական իշխանութիւնը ձեռք կ'առնու զայս դործ։ Դուք մէկ կողմ կը դրուիք, և ոչ ևս կրնաք շարունակել ձեր հետամտութիւնը։

—Ձեմ ուզեր ձեռնթափ լինիլ հետամտութենէս, նմանապէս չեմ ուզեր որ սասսսութեան կասկած լինի իմ վրայ։ Բայց ամէն բան աչքս կ'առնում, որպէս զի անթաղ չթողուում երկու տարաբաղդ բարեկամաց մարմիններն։

—Իրաւունք ունիք օրիո՛րդ, ըսաւ Պ. Տը Մընէսթրոյ ջերմաբար, և ինչ որ պատահի, ես պատրաստ եմ խորհուրդ տալ և օգնել ձեզ։

Այժմ որ համաձայն ենք մեր ընելիքին վրայ, ճանբայ ելնենք։

—Պատրաստ եմ, պարո՛ն, պատասխանեց Բամիլը Հաճեցէք սպասել կառքին մէջ։ Հիմա կուգամ։

Օրիորդ Մոնիսթրոլ ասպետը խոնարհութիւն ընելով դուրս ելաւ, մինչ աղջիկը վեր ելնելով ուղեւորական զգեստ հագաւ։

Քանի մը վայրկեան յետոյ Պրիֆիթ զարհուրելով տեսաւ խոհարարին առջեւէն անցնելն, և չհամարձակեցաւ դիտողութիւն մ'ընել այս անակնկալ չուին վրայ, ոչ իսկ հարցնել թէ ո՞ւր կ'երթար այնպէս՝ գեղեցիկ երիտասարդի մը հետ։

Բամիլ ալ յարմար չդատեց ըսել։ Առանց վարանելու կառքը մտնելով նստաւ Պ. Տը Մընէսթրոյի քով, և կառավարն, որ իւր ուղեւորին հրամաններն ստացած էր, անմիջապէս մտրակեց իւր ձիերը։

Նստած միջոցին՝ աղջիկը բաւական մեծ ծրար մ'դրաց իւր ոտից տակ։

—Այն բան խորհեցայ, ըսաւ Բամիլի նոր բարեկամն։ Անշուշտ պիտի պարաւորիմ ստորերկրեայ տեղեր հետամտելու։ Ուստի պարան մ'և քանի մը դործիք առի, որք կրնան պէտք լինիլ մեզ։

—Շնորհակալ եմ, պարո՛ն, պատասխանեց Բամիլը։ Հաճեցէք սպասել կառքին մէջ։ Հիմա կուգամ։

Օրիորդ Մոնիսթրոլ ասպետը խոնարհութիւն ընելով դուրս ելաւ, մինչ ա

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Գալը գանավաչօտան մամուլ պաքսիմաթ չուվալը ատէտ ելիրմի պին, պէՀէր ատէտի իւչ զուրուշ օթուզ բաբա։

Պիր նուսխէրօ գալը Ինկիլիզ քէթէն պէղի արշընը ճէտիտ ելիրմի պէշ պին, պէՀէր արշընը ճէտիտի ալթը պուչուզ զուրուշ։

Ամարկիրդ ամերիգան, թօր պին, պէՀէր լիպրասը պէշ պուչուզ զուրուշ։

Նիզամիյէ էլպիսէ վէ սէրաճխանէ անպարը իչին չուրսութը մուգարրէրէ վէ իթթիխաղ օլունան նիմանէլէրինէ թէվֆիգէն միւպարակ օլունմագ իւզրէ մէվգիի միւնագասայա գօնուլմադ իւզրէ մէվգիի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուրագգամ իւչ գալէմ չուվալ վէ սպիրէ ֆիտիթը մուրագգամէլէրի իչէ թայիպլէրի էօհտէսինէ օրպա, թշրրինի սանիի ըումինին ելիրմնճի չարշէնպիհ կիւնիւնէ գասար պէՀէր կիւն միւնագասայէրի պիլ եճրա մեգբիր կիւնէտ գարարը գամիլէրի վերիլէճէյինէ, իթա իթմէյէ թայիպ վէ ելիրմի պիրինճի բէնչշէնպիհ կիւնի ելիգատ պէշ թէնգինէ բաղկա պուլունանարը մագամը Սերասքերի լէվազիմանը ուսմանիյէ տարիբէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

12 թշրրինի սանի 1885

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ չարիր անպարը իչին Սէլանի՝ Հասբլաթնան էլլի պին օդա քիյանէն միւնագասայը իչպու թշրրինի սանինին օն սէքիզնճի կիւնիւ գարարը գամիսի մուգարրէր պուլունմադ օլուղնան թայիպ օլանարը եէվմի մէղքիւրտ լէվազիմանը ուսմանիյէ տարիբէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

16 թշրրինի սանի 301

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ թահնիյէ իտարէսի իւն միւպայասը մէվզիյի միւնագասայա գօնուլան պէշ եիւզ պին գէյէտի ճէտիտ իւչինճի Ֆէմբրօ Իսթանպոլ տագիգին չէրտիսի մուգարրէրէսի իլէ պէՀէր գէյէտի ճէտիտի էլլի փարայա թայիպլի էօհտէսինէ օլուպ իչպու թշրրինի սանիի ըումինին Եիկիրմինճի չարշէնպիհ կիւնի գարարը գամիսի վերիլէճէյինէ իտիայա թայիպ օլանարը լէվազիմանը ուսմանիյէ տարիբէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ուրֆա էրզուգը ասկէրիյէսինէն էվզանը ճերիսէ օլարագ տագիգին Եիրմի — պէքսիմէդին քբրբ պէշ — Նանը ադիգին Եիրմի — կիւշթին եիւզ պէշ — էրզին ալթմըշ եէտի — սատէ. Նին իւչ եիւզ էլլի պէշ — նօհուտը Եիրմի իբի — սօղանը օն տէօրթ — սապանը եիւզ էլլի — մօմը եիւզ քբրբ ալթը — կազը սէքսէն — զէյթին իբի եիւզ սէքիզ — հաթապը օն — քէսմիբրին Եիրմի — չայիրին Եիրմի տէօրթ — սամանը պէշ — չէքերին իբի եիւզ Եիրմի սէքիզ — հընթանը Եիրմի սէքիզ — թուզը օթուզ — զէյթինը իբի եիւզ Եիրմի — ֆասուլիանը սէքիզ փարայա մահալի թայիպ էօհտէսինէ օլուղնան թէնգիլի ֆիյաթէ իթթայա թայիպ օլանարը լէվազիմանը ուսմանիյէ տարիբէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ Թահնիյէ իտարէսի իւն միւպայասը մէվզիյի միւնագասայա գօնուլան պէշ եիւզ պին գէյէտի ճէտիտ իւչինճի Ֆէմբրօ Իսթանպոլ տագիգին չէրտիսի մուգարրէրէսի իլէ պէՀէր գէյէտի ճէտիտի էլլի փարայա թայիպլի էօհտէսինէ օլուպ չէհրը ճարրիի ըումինին 21ինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ գարարը գամիսի վերիլէճէյինէ իտիայա թայիպ օլանարը լէվազիմանը ուսմանիյէ տարիբէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

2—3

ԻԼԱՆ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Ծայրէի Էվգաֆը Հիմայուն բապուճճիբաշընը պէտէլի լիրան Օսմանի 100 զրուշնան 4 թագսիթ իլէ խթիֆա օլունմադ չարթը վէ չէրտիթի սարբեի մէվզուէսի իլէ իճրա օլունան միւզայիտէսինէ թարիխի թէպիմինէն իսթիպարէն պիր սէնէլիկի 17,325 զուրուշա թայիպլի էօհտէսինէ օլուպ չէհրը ճարրիի ըումինին 21ինճի բէնչշէնպիհ կիւնիւ գարարը գամիսի վերիլէճէյինէ իտիայա թայիպ օլանարը լէվազիմանը ուսմանիյէ տարիբէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

14 թշրրինի սանի 301

ՄԱԶԻ ՆԵՐԿ

Լաւագոյն տեսակը կը ծախուի Ս. Մ ինասեան եւ ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա Բերշէմալ բարդի մօտ Եէնի ճամիի դրան կից։

Վերոյիշեալ ներկի գործածութեան եղանակը շատ դիւրին, արդիւնքը վայելչանայն ու թոյլ գոհացուցիչ եւ գոյնը միշտ նոյնն ու բոլորովին բնական է։ Գնողները կը վայելեն թէ ուրիշ ներկերու անմաքրութենէն ու ոմանց իսկ գարշելի հոտէն ձանձրացած ըլլալով, սկսած են գործածել այս ներկը որով շատ գոհ եղած ու նեղութենէ ազատած են, ուստի ոչ մէկ ներկ ասոր պատուականութեանը կը հաւասարի։ Ներկի կարօտութիւն ունեցողները թող հաճին փորձել։ Կը ներկէ սեւ կամ շագանակագոյն, մորթը չաղտոտեր ու վնասակար նիւթը չպարունակեր։

PARIS

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Demander

le MAGNIFIQUE ALBUM ILLUSTRÉ renfermant 498 gravures des nouveaux modèles de la Saison.

Envoi gratis et franco contre demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie

PARIS

Sont également envoyés franco les échantillons de tous les tissus composant les immenses assortiments du PRINTEMPS.

Expéditions dans tous les Pays du Monde.

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ

Էվգաֆը Հիմայուն վարիսաթը ուսմանիյէ իտարէսի մահլիւլաթ չիւպէսինէ պէՀէր կիւն միւզայիտէլերի իճրա օլունմադա օլան ամիիւզվէրը մահլիւլաթըն մուայեէն օրան 4 հաֆթա միւտաէթ իլանընան Յինճիւ հաֆթասը օրան իչպու 1301 սէնէսի Թշրրինի սանինին 11ինճի բազար երթէսի կիւնինտէն իթիպարէն 1 հաֆթա զարֆընան թայիպ օլանարը գէյմէվը մուհամմէդէնինին էօչրինէ միւսալի թէէին ազէչի իլէ պէրապէր իտարէի մէզբիւրէյէ միւբարճամթ իթմէլերի լազըմ կէլիպ պէտէլը մուանճէլէյէ մահսուսպէն սուրէթ վէ սերկի գապալ օլաշնայանաղը Յինճի տէֆթ օլարագ իլան օլունուր։

· 50000 · 58 · — Զէնկէլ գարկէսինէ Եէնի մահալլէսի սէբուհինտէ 1 գուլպէյի միւշթէմիլ թէրպիէն 5588 մէթրօ վէ սէնէվի 5555 զրը քիրալը 1 զրթա պօսթանկէտիիինին պիւթիւնէ 4 հնսէ իթիպարը իլէ 3 հնսէսի վէ միւլթինին 6 հնսէսէն 3 ½ հինսէպէ։ (Հնսէի մահլիւլէ հէր նէ գատար պիր կէտիք տանսիիինսէ իսկ տէ միւթէվէ ֆանէրն հալը հայաթընան հնսէսինէ պիտ մահալ էթրաֆընա թարիգ չէվիրէրէք էլեէվմ 4000 զրը իլէ միւսթապիլ պօսթան մահալ օլարագ գուլլանմըշ օլաուր։)

· 20000 · 9—Զարչուի քէպիրտէ Պէզէթէն Սահաֆիյար գարուսը օգաղընան թէրպիէն 11 մէթրօ արատէ չէհրի 150 զրը քիրալը քեարիկր պիր պապ լաֆթաֆ սիւքքանընան կէսմիկինին պիւթիւնի։

· 15000 · 5 · —Շէյխիլ հարէմ Հիւսէին աղա մահալլէսինտէ Քիչիւք Նայբաշը օգաղընան թէրպիէն 72 մէթրօ 1 զրթա մէնգիլ արասը։

· 18000 · 135 · —Պէյօղլունտա Շէյխիլ հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Թարլա պաչը ճատտէսինտէ թէրպիէն 72 մէթրօ 1 զրթա մէնգիլ արասը։

· 25750 · 147 · — Պաղրգ բաղարընտա Շէյխ Մէհմէտ Քիրանի մահալլէսինտէ Պաղրգ բաղարը ճատտէսինտէ թէրպիէն 140 զրրա արաստէ Քէվգինտէ 3 օտասը միւշթէմիլ սէնէվի 10000 զրը քիրալը քեարիկր 1 պապ խավարճը մաղազասընին կէսմիկինին 120 սէհիմնէէն 7 ½ սէհիմի վէ գալէի զէմին վադ Քընընան պիլբա կէնիք դալէ մահալինին իթիպարը մէզբիւր իլէ 11 ½ սէհիմի։

· 3000 · 44 · —Զարչուվ բէպիրտէ Թէրլեքիրլէր օգաղընան թէրպիէն 22 մէթրօ արաստէ չէհրի 80 զրը. քիրալը 1 պապ թաճիր տիւքքեանը կէսմիկինին սիւիւս հիսսէպի։

· 4000 · 9 ճէտիտ · —Իսկիւտարտա Իշէմի պաչը մահալլէսինտէ Պաղգալ օգաղընան թէրպիէն 55 մէթրօ արաստէ 2 օտասը վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 172 զրրա պապզէյի միւշթէմիլ չէհրի 20 զրը. քիրալը 1 պապ ախշապ մէնգիլին պիւթիւնի։

· 5000 · 17 · —Զարչուի քէպիրտէ Եօրկանճըլար Իչիտէ Եէնկի տիրէք օգաղընան թէրպիէն 9 մէթրօ արաստէ չէհրի 40 զրը. քիրայա միւշթէմիլ միւք մա կէսմիկ 1 պապ եօրգանճը տիւքքեանը։

· 2551 · 45 · —Թամուգ բազարընտա Հասի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զիլինիրլեր ճատտէսինտէ թէրպիէն 22 մէթրօ արաստէ չէհրի 40 զրը. քիրալը քեարիկր պիր պապ լիվինկիր տիւքքեանը կէսմիկինին 9

· 1167 · 10 · —Զարչուի քէպիրտէ Քէպէճի խանընտա տիթ գաթտա թէրպիէն 38 մէթրօ արաստէ չէհրի 40 զրը քիրալը պիր պապ օտանընն 9 հիսէսէն 3 հիսէսի։

· 1733 · 86 · —Թուհֆա գալէտէ Բիւսթէմ բաչա մահալլէսինտէ Ուզուն չարչը ճատտէսինտէ թէրպիէն 22 մէթրօ արաստէ Քէվգինտէ 8 օտասը միւշթէմիլ 1 պապ գուռնատրաճը տիւքքեանընընն 120 ագչէէն 5 ագչէի վէ 1 ագչէնին խուսս հիսսէսի։

· 5000 · 9 · —Ագաէրայտա Զագըր աղա մահալլէսինտէ Ճամիի ջերիթի օգաղընտա թէրպիէն 45 մէթրօ արաստէ 2 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 30 մէթրօ պապզէյի միւշթէմիլ ախշապ 1 պապ մէնգիլ։

· 166 · ճէտիտ 51 · —Իսկիւտարտա Խէվճէ Հիւսա խաթուն մահալլէսինտէ Պէօհիսսէյէն 3 հիսսէպի։

· 2331 · 43 · —Թամուգ բազարընտա Հասի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զիլինիրլեր ճատտէսինտէ թէրպիէն 22 մէթրօ արաստէ չէհրի 40 զրը. քիրալը 1 պապ մէնգիլ մա արասընընն պիւթիւնի։

· 7000 · 6 · — Ա.յանանէրայտա Խէվճէ Ալի մահալլէսինտէ Խտէմ աղա օգաղընտա մէթրպիէն 145 մէթրօ արաստէ 7 օտա վէ 3 սուփա վէ 3 գույու վէ 334 մէթրօ պաղչէյի միւշթէմիլ պէրմուճիպը խարիթա ախշապ վէ խարթապ 1 պապ մէնգիլ։

· 1675 · 2 · — Ա.յանանէրայտա Խէվճէ Ալի մահալլէսինտէ Թաշճը Հիւսէին աղա մահալլէսինտէ պէրմուճիպը խարիթա 254 մէթրօ 1 գրթա մէնգիլ արասը։

· 1630 · միւքէրրէր 2 · —Ա.յանանէրայտա Խէվճէ Ալի մահալլէսինտէ Թաշճը Հիւսէին աղա մահալլէսինտէ պէր մուճիպը խարիթա 217 մէթրօ 1 գրթա մէնգիլ արասը։

· 3000 · միւքէրրէր 9 · — Ա.յանանէրայտա Խէվճէ Ալի մահալլէսինտէ Թիւրպէ օգաղընտա 96 մէթրօ արաստէ 5 օտա վէ 2 սուփա վէ 1 գույու վէ 96 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ պէր մուճիպը խարիթա ախշապ վէ խա տպ 1 պապ մէնգիլ։

· 6000 · 9 · —Ա.յանանէրայտա Խէվճէ Ալի մահալլէսինտէ Թիւրպէ օգաղընտա 96 մէթրօ արաստէ 5 օտա վէ 2 սուփա վէ 1 գույու վէ 96 մէթրօ պաղչէ յի միւշթէմիլ ախշապ վէ խարապ 1 պապ մէնգիլ։

(1) Ճիւմլէլերին պաշլարընտաքի հիզատա պուլունան բաղգամար մահալլէսինտէն նալ մէրօլաղընը, իսկնճի հիզատաքիլեր գէյմէթը մաբամմինէլերի, վէ իւչինճու հիզատաքիլեր՝ պէտալը միւզայէտէլերինի պիւտիրիգատ տիրէր։

ԴՂԱՐԱՆ ՆՈՐ ՌՄԱԼ

ՀԱՄԲԻԿ ԷՄԻՐԶԷԵԱՆ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՄԱՀՄՈՒՏԻ

ԴԱՄԱՐԱՆԻՆ ՃԻՇԴ ԴԷՄԸ

Տէօքթէօր Կրէյսատ սր 15 տարիներէ ի վեր Բարիզի հիւանդանոցաց մէջ իւր բժշկական արհեստը թոխտ ճարտարութեամբ իւգործ դնելէ յետոյ ի Պոլիս հաստատուած է, ամէն տեսակ հիւանդներ կընդունի ամէն օր մինչեւ կէսօր, և Կիրակի օրեր Զրի պիտի ընդունի կարօտ հիւանդները։

Տօքթէօր Ռոսկէնսօն, մասնագէտ Ստամոքսի և Ագեաց հիւանդութեանց, ինչպէս նաեւ Միզային գործարանաց և աղղիական տարտ, պիտի ընդունի իրեն դիմող հիւանդները Զորեքշաբթի և Շաբաթ օրերը ժամը 7էն մինչեւ 9ը։

Հանրածանօթ և ճարտար ուրիշ բժիշկներ ալ պիտի ընդունին Զրիհանրի իրենց դիմող ամէն հիւանդները ամէն օր ժամը 9էն 11։

Ցաճախորդը խիստ գոհ պիտի մնան թէ՛ վերոյիշեալ մեծանուն բժիշկներէն և թէ՛ Դեղարարէն, օր կը գտնուին ոչ միայն, եւրոպայէն բերուած դեղեր և գործիքներ, այլ մեծ խնամով կը պատրաստուին բոլոր դեղերը։

Խիստ աժան դներ

Տ՛. ԺԻՊԼԻՒՆ

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԷԻՆ

ԷԷԿԵԱՆԷ ՎԷ ԲԱԳՐԸ

ՇԷՔԷՐԼԻ ՀԱՊԱՐԸ

Բարիաւ Սէն Լուսի խասթախանէսի-նին սէր թապիպի վէ էնճիւմէնը ֆիւնունը թրպպիյէ ազասքանան սոզթէօր ժիպէրին գաղը թէմիզլէյիճի եէկեանէ վէ հաղգի շէքերի հապլարը հաղգամթէն ըրբէր թրպիսը վէ եէրաղը ժիրտիի միւզմէնէ վէ չրպանար վէ սրանա վէ եարա վէ սարի ֆէսասը տէնանէն հասէլ օլան եէրաղը, բեքբիւնէն սուրէթը գամիկէտ տեզի խոբ, վէ ջիմիսէ գասարը մէգմեան օլան. էր նէվի մուսիճամթի թէէսրինէն խալի օլան իլէը միւզիլթերին էսէրինի նասպտան խոբ։

Մուսիպիէյէ սոզթէօրուն գանը թէ. թէմիզլէյիճի շարուսարընան պուլունան խասսէլերին տրը, շէքերի հապլարտա տարի մէգմեան օլուպ, ուզագ օլսուրը. հիշեթէր խթիմալը գալալ վէ խօշ տուր։ Հէր օրիտ օլան եէրքէ վէ գասարն մէգբիւր շէքերի հապլարը իսթիմալ խոնպիլիրլեր։

Հէր հապ շիշէսիյէ պէրապեր սուրէթ խթիմալնին թիտիմաթ տարի պուլունմագատ տրը. պիշիմէվ էնգամխանէլէրտ պուլունուր, գալարնան սադրմամբ։ Տէրսատեթտ տեբօգիթօսու եարընը Զալաթա կէսմիգիւնէնէն յարբրընտա Մ. Զէրվանթինի մաղազասընա տրը։

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԷՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Մամլին ապահովագրութիւն։ Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գարու, Պոլիս. կամ Ղալաթիա, Ալէքսիատի խան թիւ 20։ 507

ԸՆԴԱՆԵՑԱ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՍԻՆԿԷՐ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԵՒ ԼԱՒԱԳՈՅՆ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՄԻԱՅՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԹԵՐԱՆՈՅՆԵՐԸ

THE SINGER MFG. CO. N. Y. TRADE MARK

Ղալաթիա, Կալամի խան, 2
Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90
Բերա, Մեծ փողոց, 208

Ներքնայարդ. Թարգմ. համար
Կ. ՆԻԿՏԼԻՆԿԻԷ

ՉԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԻՆ

Ամէն ճշմարիտ մեքենայ կը կրէ թեւին վրայ Singer Manufacturing Company և վրան՝ Գործարանին նշանը։

ԶՐԻ ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ—ԶԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐ

ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ

(ՇԱԲԱԹՈՎ ՊԱՏԱՏ)

ՀԷՅՏՈՓԻ

ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւասիկ ընդհանուր բժշկութեան զարմանալի և արտակարգ դիւտ մը։ Գիտութեան յայտնաւոր-ները —Եգիպտական Հնուագիրք, Շոգի, Ցոյգրութիւն— լեզուախոսերին երկրագնդիս գրուածները, և մարգկային կեանքն ըրին լաւագոյն և խնամագոյն։ Այսպէս, թէպէտ սանտարա Դեղաստաներ կան հիւանդութեանց համար, և մեծ արժանիք պերարեալով հանդերձ անոնց, Ցոյգիտր Հէյտոբի գիւտը նսեմացուցած է անոնց սանդն և հիմնած է

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՆՈՐ ԴՈՒՌԻԹԻՒՆ ՄԸ

Բժիշկք, որոց պատուիրած օրական չրբս կամ հինգ դեղահատները կը տկարացնեն ստամոքսը եւ կանդամանսութիւն ստիպեր, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց առաջարկեն մէկ եկու հատ կը բաւեն դնելու համար ստամոքսի կատարեալ կանոնաւորութեան և տարբերակի մէջ, և միայն պայմանաւ որ թեթեւ ընելու։ Եթէ փայծեղին տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազդուրի, և եթէ Ցոյգին գրութիւնը խանգարուած է, կը վերականգնի։

ՄԱՂԱՁՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆԱԳԻ

1. Ստամոքսի ծանրութիւն։
2. Ագեաց տարածումն փքաբերութի պատճառաւ։
3. Որուտաբերութիւն,
4. Հաչէն լեզու տկարութիւն և յոգնութիւն։
5. Բերանն մէջ գեշ հոտ մը և ծանր լեզու։
6. Որովայնի պնդութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փորհարութիւն։
7. Գլխու ցաւ. ճակտի վրայ։
8. Ախորժակի պակասութիւն և մեծ յոգնութիւն։

Վերոյիշեալ ամէն նշանները բացարերապէս ցոյց կուտան թէ խանգարուած է յաղագս։

ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԿԱՆԳՈՒՈՒԱԾ մը հարկաւորութիւն, որ դեղահատի մը ամէնէն սովորական ձեւն է։ Ամենօրեայ փորձառութիւնը ոչ կասկած թէ եթէ է դեղահատը լաւ կերպիւ բաղադրեալ է, ամենայարմար կերպիւ կընայ վերանորոգիլ փայծեղին գործողութիւնը, և այդ մասին կարելի է միշտ գատահութիւն ունենալ։ Իմ կենացս բազմաթիւ տարիները նուիրած եմ շինելու համար դեղահատ մը որ զօրաւոր եւ ազդու դարման մ'է, եւ կոչեցի

ՀԷՅՏՈՓԻ ՆՈՐ ՓԱՅԾԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏ

Առողջութեան խկոբիւնն իսկ են, եւ այն մեծագոյն շնորհն զոր Գիտութիւնն ըրած է մարդկութեան։

Ջրախտութեան, Անզօրութեան, Ընդհանուր յոգնութեան, ժոբժակ ի պակասութեան, Գլխայաւութեան համար, Ցոյգիտր Հէյտոբի Նոր Փայծեղին դեղահատերն ամենագոյն դարման են։

Մէն մի օրուակ կը պարունակէ քսան դեղահատ։ Գինն է 25 սենթ։ Կը ծախսուի ամէն դեղավաճառաց քով։

Ցարուկուսաց անձինք կրնան, փոքր է համար, ՁՐԻԱՐԱՐ ստանալ այս Դեղաստաներն սրուակ մը, եթէ մեզ դրկեն իրենց անուն եւ հասցէն։

Թղթատարական տուն մը դրկել «Փայծեղին եւ իւր դարմանքը» խորագրով տեսարանին։ Հարկ եղած տեղեկութիւնները կը տրուի ամէնուն։

ՀԷՅՏՈՓ ԵՒ ԸՆԿ.
Նիւ-Եորք, Մ. Ն.

Կը ծախուի ի Ղալաթիա, Գասթորիտէսի դեղարանը, ի Պոլիս Գիւշէլիքեան դեղավաճառանոցն և Նեղոնի։

ԶԳՈՒՇԱՑՈՒԹԻՒՆ —Կը խնդրուի դեղավաճառներէն ուշադրութիւն դնել որ Ճ. Հ. Դրանսիսի, որ միակ Գործակատարն է, սուորագրութիւնը գրուած լինի։ Հակառակ պարագայի մէջ, դեղահատեր որ եկած են։

ՅԻՐԼՏ ԼԻՅԻԼԱՆՏ

ՇՈՓԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒԹ

Բէ՛ կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերբուլի և Աբերտեէնի գիծը.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ազգերիան	2500	Ֆայսնեան	3700
Ալպսիան	2500	Ֆլասմենեան	3700
Անտարսեան	2500	Ֆլորիան	3700
Ամերիկեան	2500	Իսպերիան	500
Արաբիան	3700	Լիլիբրիան	550
Պալարիան	6000	Իտարիան	550
Գուլֆարիան	6000	Լէսպիան	2200
Քանատէրեան	800	Լիսիբրեան	2500
Սպարտեան	2000	Լիսպան	800
Տուրոյ	700	Օբորթոյ	700
Էմիրէյտ	3700	Բէրսիան	3800
Ֆասպան	3700	Պալէսթան	6800
Ֆայէրնիան	3700	Պրիտիսեան	6800

Ալլոսիան շոգենաւը, նաւապետ Քրիսթիան, դեկտեմբեր 5ին շաբաթ օր գէպ ի Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի Զմիւռնոյ ճամբով։

Ուղեւորներու համար ամէն տեղեկութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՆՏՈՆԷՆ

Գործակալ

Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Գալաթիա.

Նաւատեղը, Զարոնսաք Ֆրէա, Էլլանտ և ընկ. Լիվերբուլ

Գործակալներ

Կ. Պորիս, Իսմիրա Լաֆոնդէն.
Ճիպրալտար, Ֆ. Ֆ. Քարվիր Եղբարք
Ալէքսանդրիա, Դ. Լ. Վասման և ընկ.
Մալթա, Ս. Քամիլերի.
Շերա, Ա. Մ. Մավրոկորդատոյ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիթօլ և ընկ.

512

ՇՈՓԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Բրէյլ ֆէլս կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է ՀԱՆՈՒԼ, որ նոյեմբեր 23ին Մարսիլիայէն և դեկտեմբեր 2ին Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է ԼԷ ՄԷՆԼԷԼ, որ կը մեկնի յառաջիկայ երկուշաբթի, 18ին 50 նոյեմ։

Ուղղեալ Լարոշ սաղ-սարբրիան

Նաւագնչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆԵՒՈՒԹ ԲԸՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ

514 Մոհանէ փողոց, Թիւ 141

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ, Մէնչիսթրիան և Օսլոյի ՄԷ

կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Կաւապետք
Ամա Եաֆիա	3,000	Զէյթ
Աթարատ	2,500	Ալանէր
Ադրատիա	2,500	Քրուքշանք
Լաբրոնիա	2,500	Ուիլիամ
Մասէտոնիա	3,500	Մարտ
Բուսէրիա	2,800	Ֆօթթրանիլ

Պրէմէնա շոգենաւն ամսոյս 24ին Պաթումէն վերադառնալով անմիջապէս Լիվերբուլ պիտի ուղեւորի։

Ամէն Սաֆիա շոգենաւն ամսոյս 24ին Լիվերբուլէն ասա կապասուի։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վճարք կընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն գիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ Դ. ՆԻԿԻԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.

513 Գործակալ

ԵՐԹԵԼԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒԹ

Ամսոյս 24ին Ա. Գրիգոր և Օսլոյի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ ՈՐԴԻՒՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպսան	2,000	Լէբանոն	4,500
Աշէլը	3,000	Մարիկոս	4,300
Ակրոն	1,300	Մարսոն	2,500
Պասսանոս	3,500	Միրը	2,000
Փորտոնիս	2,200	Նէրս	5,000
Պասվ	2,000	Օթէլլո	3,000
Գէլրս	2,600	Օրլանոս	4,500
Գալիբաս	2,500	Օգրանդ	2,000
Գասմէ	2,100	Օգդէ	1,200
Գագս	2,000	Բասիքեք	3,200
Գասն	2,700	Բալբոս	1,700
Տիտս	2,500	Բասպեր	2,800
Տասիս	1,800	Քեռ	4,400
Լասաբ	2,600	Իմպէթ	3,200
Տասաբ	2,600	Իմնասս	3,000
Ֆալքան	800	Բոլլ	5,500
Ֆիտս	1,700	Իսմանս	3,500
Ֆասմինկս	1,600	Իսմէ	4,000
Կասիէլ	5,500	Սալերնս	2,000
Կիրանս	2,200	Սարֆս	2,000
Կոզ	1,800	Սէլմիս	4,300
Կրոսանս	2,200	Սորենդ	1,200
Հանկս		Թասսոս	3,000
Հէրս	2,000	Թ. Ուիլիամ	1,500
Հիսասկիս	3,000	Թիրկեր	2,800
Հիւմանէրդ	1,200	Թրէյսոս	3,600
Ձիսս	2,300	Քասնդ	1600
Քէլոս	2,000	Եէսսոս	3,000
Քոմոս	2,200	Զէկրա	41,0
Լէս	2,000	Զէրս	

Ուինսլոյ շոգենաւը, նաւապետ Նիսէմէն, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Շրլ, և դեկտ. 4ին պիտի մեկնի Ն. Զելանդիա դալու համար։

Բաքերմ շոգենաւը, նաւապետ Կորքրն, ընդհանուր վաճառքով Հրլէն ասա հասած է

Ուղեւորներու համար ամէն տեղեկութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ՖՐԷՆՏԷՐԻՒՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալ

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

514

Աւրատատեր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԹՂԹԱՏԱՐՆ

Պաղտատի Թղթատարը Շեհերը Զօրի շրջակայքը կողոպտուած է Հանդիպ աՀէէրի աւազակաց ձեռամբ։ Թղթատարին քով կը գտնուին եղեր Առեւտրական Նախարարութեան և Տրոց վերատեսչութեան վերաբերեալ աւանդք և մեծագումար դրամք որք աւազակաց ձեռքն անցած են ամբողջապէս։

Թուրք լրագիրը կ'ըսեն թէ Պաղատտի տեղական կառավարութիւնը ծանր պատասխանատուութեան ներքեւ կը գտնուի, ըստ որում չորս ոստիկանք միայն ընկերացած են թղթատարին և յոյս կը յայտնեն թէ Բ. Դուռն այս նկատմամբ պարտուպատշաճն ի գործ պիտի դնէ։

ՄԻԻԶԻՐԻՄ ՓԱՇԱ

Լոնտրայի օսմանեան նախորդ դեսպան Միւզիւրիւս փաշայի պաշտօնէ քաշուիլը խոր տպաւորութիւն ըրած է Լոնտրայի քաղաքական ակմբոց և ընկերականութեան վրայ։ Լոնտրայի օտար դեսպանաց երիցագոյնն էր Միւզիւրիւս փաշա՝ որ եօթանասուն և ութ տարեկան է և կէս դարէ ի վեր, գործօն մասնակցութիւն մ'ունի Եւրոպոյ քաղաքական շարժման մէջ։ Երեսուն և չորս տարիէ ի վեր արժանավայել կերպիւ կը ներկայացնէ զԲ. Դուռն անդրլիական կառավարութեան մօտ և իւր բարձր կարողութեամբ և քաղցր բնաւորութեամբ կը վայելէր իւր պաշտօնակցաց, Անգլիոյ արքունեաց և ազնուական դասու համակրանքը։

Սերած է Բէթիմոյի (Կրէտէ) ազնուական ընտանիքէ մը որուն կը պատկանի Փարիզի ընկերականութեան դոհարներէն մին համալսարանական Պրանքօվան Իշխանուհին՝ որ քոյրն է Միւզիւրիւս փաշայի։

Միւզիւրիւս իւր նախնական կրթութիւնն ստացած է ի Կ. Պոլիս, յոյժ փայլուն կերպիւ։ տակաւին շատ երիտասարդ էր, երբ Մթէֆիանաքի Վոկօրիտէս իշխանն իրեն քարտուղար ընտրեց զայն և իրը այն՝ 1833ին ընկերացաւ այն միջազգային յանձնաժողովին որ պաշտօն ունէր Սամոսի ժողովուրդն հրաւիրել ի հնազանդութեան առ Բ. Դուռն։ Յանձնաժողովը չ'յաջողեցաւ Միւզիւրիւսի յանձնուեցաւ կղզին խաղաղացնելու գործն։ Իւր ճանքեր կատարեալ յաջողութեամբ պսակուեցան և այս՝ առանց խիստ միջոցներու դիմելու։ մեծ ճարտարութեամբ կազմակերպեց կղզւոյն ներքին վարչութիւնն և կառավարեց զայն քանի մը տարիներ։ Ի դարձին իւր ի Կ. Պոլիս, ամուսնացաւ Աննա Վոկորիտէս իշխանուհւոյն հետ և անմիջապէս յետոյ Ամէնք զրկուեցաւ դեսպանութեան պաշտօնով։ Յունաստանի և Թուրքիոյ միջև յարաբերութեանց խզման պահուն, քիչ մնաց Միւզիւրիւս պիտի սպաննուէր մոլեռանդներու ձեռամբ, սակայն իւր հաստատամիտ բնաւորութիւն յաղթեց ամեն փորձերու և ապահովեց Բ. Դրան յաղթանակն։ Սուլթանը գնահատելով Միւզիւրիւսի ծառայութիւնները, դեսպանութեան պաշտօնով Վիէննա զրկեց զնա, ուր նշանաւոր ճարտարութիւն ցոյց տուաւ հունգարացի գաղթականաց կնճռոտ խնդրոյն մէջ, որք մասնակցութիւն ունէին յեղափոխական յուզման մէջ և որոց արտաքսումը կը պահանջէր Բ. Դուռն։

1851ին Միւզիւրիւս արտասովոր պատուիրակ և երկրորդ կարգի դեսպան անուանուեցաւ Վիլիեորիա թագուհւոյն քով։ Դիւանագիտական տաղանդ և նուրբ ճարտարութիւն ցոյց տուաւ այն բանակցութեանց միջոցին որք Խրիմու պատերազմին յանգեցան։ Փարիզի Դաշնագրոյն կնքումէն յետոյ, առաջին կարգի դեսպանութեան աստիճանի բարձրացաւ։

1867ին, Ապտիւլ-Ազիզ կայսրը Լոնտրա այցելած ժամանակ, փաշայութեան աստիճան շնորհեց իւր ներկայացուցչին։ Սակայն այս երջանկութիւն դառնապէս խռովեցաւ ցաւալի դէպքի մը պատճառաւ։ Անգլիոյ արքունեաց մէջ ի պատիւ Սուլթանին տրուած պարահանդիսի մը միջոցին, իւր չքնաղագեղ կինն յանկարծ նուաղելով, մեռաւ իւր ամուսնոյն բաղկաց մէջ։

Իրը ներկայացուցիչ Թուրքիոյ, Միւզիւրիւս փաշա հզօրապէս օժանդակած է անգլօ-թրքական դաշնակցութեան մը հաստատման, զոր միշտ պաշտպանած է ազատական նախարարութեան յարձակմանց դէմ։ Իւր ամենամեծ յատկութիւնն եղած է, նոյն իսկ ամենափոփուկ վայրկեաններու մէջ, կարենալ հաշտեցնել երկու մեծ պետութեանց շահերն։ Միւզիւրիւս փաշա ընկերական մարդ մ'է, և ամեն անոնք որք անուն մ'ունին դիւանագիտութեան, գրականութեան և գեղարուեստից մէջ, փառաւոր ընդունելութիւն մը գտած են իւր ապարանքին մէջ՝ ի Պրիանթը-Սքուայր։

Նախորդ դեսպանն իւր հանգստեան ժամերը պիտի նուիրէ Լատին և Յոյն հեղինակաց գործերուն զբաղ կը սիրէ ամեն բանէ աւելի։ Ընտիր թարգմանութիւն մ'ունի Տանդէի Դիւխոյ։

ՈՂՈՂՄՈՒՆՔ ԳԻԶՄԻՐ

Իզմիրէն մեզ կը գրեն հետ. 13 Թուով.

Զմիւռնիոյ գրեթէ բոլոր փողոցներն անանցանելի եղած են այսօր. միջօրէէն յետոյ ժամը մէկ է, դեռեւս բնութիւնը կարծես թէ նոր կը զարթնու. հազիւ մի քանի անցորդներ կը դեգերին լճացեալ փողոցներէն անցանելի դիծ մը փնտռելով, մինչդեռ երկու ժամ առաջ փողոցներու մէջ անկարելի էր նշմարել կենդանի էակ մը ի բաց առեալ մի քանի ողորմելի շուներ որք շուարած ապրին անդին կը պահուրտին։

Կէս գիշերէն սկսելով կ'անձրեւէ սարսափելի և միօրինակ սաստկութեամբ մինչեւ այս ժամս, յորում դողդն ինչ մեղմացաւ, և երթալով դադրելու երեւոյթ ունի։ Ամենէն ամրակառոյց տուներուն մէջ ալ չփոթը մեծ էր. բնիկ պառաւները կը վկայեն թէ ամպերու այսքան խենդութիւն մը երբէք չէին դիտած։ Փողոցները շատ տեղեր ջուրերու տակ կորսուեցան, մանաւանդ ցած վայրերը գտնուած խաներ, փերխանէներ, պէզէսթաններ ստիպուեցան իրենց բակը և մասամբ ստորին յարկի սենեակներուն մէջի հիւրընկալել աւերիչ տարրն։ Քարափին ուր հաստատեալ է Թրամվէյի գիծը տեղ տեղ խոռոչացած կամ ծռած լինելով, ջրոյ կաթիլներուն հետ միանալով հորիզոնական դիրքն ստացած էր այնպէս որ Թրամվէյի երթեւեկն խիստ դժուարացած էր։ Կը պատմեն թէ խակուէլ և չաքարի պարկեր, և ուրիշ վաճառականական ապրանքներ ջրոյ մէջ լողացեր են ինչ ինչ խաներու և պէզէսթաններու մէջ։

—Տիօժէնիս և Ընկ. որ մտերս անանկացեալ տուն մ'է, մի երկրորդ աղէտի ալ հանդուրժելու առիթն ունեցաւ։ իւր մթերանոցն որ կը պարունակէր ստուար ապրանք, ջրոյից աւազան մը դարձեր է։ Ընդհանրապէս կը հաւատան թէ միայն Զմիւռնիոյ նահանգին մէջ եղած կորուստն կը հասնի 30,000է աւելի ոսկիներու. կան աւելի լուրջ բանգէտներ որք հարիւր հազարի ալ կը հասցնեն առանց փոքրիկ կասկածի։

Տիօժէնիս և Ընկ. տունը որ սնանկութեան հրատարակման օրէն ի վեր գոցուած էր, այսօր իսկ վերաբացուած է եղեր, և արդէն սկսեր է վաճառումն, ուսկից դուցած գումարն հետզհետէ պիտի հատուցուի պահանջատերաց։

Այս կիրակի օր, մայրաքաղաքիս բոլոր յունական եկեղեցեաց մէջ կարդացուեցաւ Յովակիմ Դ. Պատրիարքի մէկ կոնդակն որ կը յորդորէ ժողովուրդն ամենուրեք մասնակցիլ ի նպաստ կայս. բանակին բացուած հանգանակութեանց։

Արեւելեան երկաթուղեաց ընկերութիւնն՝ արդի արտասովոր պարագայից պատճառաւ, հեռագրական գիշերային հաղորդակցութիւններ հաստատած է Կ. Պոլսէն յԱդրիանուպոլիս գտնուած կայարանաց միջեւ։ Զէրքէզքէօյի կայարանին մէջ, պաշտօնեայք պարտին մինչեւ կէս գիշեր հսկել հեռագրական թելին գլուխն, իսկ միւս կայարանաց մէջ մինչեւ կէս գիշերէն երկու ժամ առաջ։

Իզմիրի գերմանական հիւպատոս Պ. Թէ. Թէնպօրն իւր խնդրանքը Պէրլին փոխադրուած է նոյն պաշտօնով։

ԲԱԳԱՐԱՏ Ա. ԱՐԹԻՆՕՖ

Առաջին կարգի վայելալ փաստաբան կ'ընկերակցի այս անգամ քաղաքիս պատուաւոր փաստաբաններէն Քոզմի Քիւլճանեան էֆէնտիի հետ, և այս առթիւ կը յայտնէ թէ պատրաստ է ստանձնել, որպէս յառաջագոյն, այլ և այլ դատեր՝ վարելի կառավարական ատենից և հիւպատոսական դատարանաց առջեւ։—Աղքատաց մասնաւոր դիւրութիւններ կ'ընծայուին։

Ղալաթա, Քիւրէքճիլէր փողոց, Քիւչիւք Ենի-խան, Թիւ 4։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Կնոջ ճարտար մատերն ինչե՞ր չեն կրնար ընել կարի մեքենայով, որ սակայն յաւիժամ միայն լաւ է երբ դիւրաւ կը գործէ և երկար ատեն կը դիմանայ։ Ուստի, նմանողութեանց և կեղծերու առաջքն առնլու համար, Սինկէրի ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ մեծահռչակ գործարանն ամեն մեքենայի վրայ գրածէ Singer Manufacturing Company և գործարանին նշանը, որոյ հասցէն նշանակուած է Աբեւելքի չորրորդ երեսն յաճախ հրատարակող ծանուցման մէջ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐ

ԱԶԱՆՑ ՌԻՒԹԷՐ

ՎԵՐՋ ՊԻՐՄԱՆԻՈՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ

Կալկաթա, 30 Նոյեմբեր

Պիրմանիա արշաւող անգլիական բանակին հրամանատար զօրավար Բրէնտէրկաստ կը հեռագրէ թէ Պիրմանիոյ Թիպօ Թագաւորն հնազանդութիւն յայտնած է։

Լոնտոն, 30 Նոյեմբեր

Լորտ Սալզպըրի այսօր ընդունեց Զիւսթէմ փաշա։

ԳՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԳՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 19 Նոյեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3	ամիս	Լիմարայի վրայ պանքայի)	110 3/4
3	» »	» (վճարկէն)	110
3	» Բարիզ	» (պանքայի)	22 90
3	» »	» (վճարկէն)	23 97 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Օսմանեան Քօնսոլիտ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Մթաց. D. Սերի Գ. կ.		15 15
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 10
Բէրարի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուելուս	»	15 12
Բարձրագոյն գին	»	15
Նուազագոյն »	»	15 10
Կէս օրին	»	15 10 1/2
Փոխառութիւն 1858)		
» 1862)	A. Սերի Գ. կ.	26 30
» 1860)		
» 1863)	B. » Գ. կ. »	15 15
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	C. » Գ. կ.	15 11
» 1873)		

ԻՒՆՖԻԹԷ ԵՎ ԻՊՏԱԿԱՆ

Երէկ իրիկուն գոցուելուս	71 12 1/2
Այս առաւօտ բացուելուս Գ. կ.	71 10
Կէս օրին	71

ԲԱԺՆԵՏՈՄՈՒԹ

Օսմանեան ժէնեռալ	Գ. կ. Ընդ. Լիր.	3 15
Քրէտի ժէնեռալ	» » Օսմ. »	6 5
Պանք ազ Գոնս	» » » »	3 25
Սօս. Շանժ է վալէօր	» » » »	3 15
Թրամուէյ	» » »	285
Սուէզկի երկաթուղի	Ֆր.	35 62 1/2
Ոպիկատօն ազ Բրիտանիէ	»	—
Ռամենէուզի Լաւրիօն	»	50

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

Լոնտոն, 30 Նոյեմբեր, ժամ 5 վայր. 15 երկոյ

Ընդ. ջնսօլիտ	100 7/8
Օսմ. » Սերի Դ. բացուելուս	14 3/8
» » » գոցուելուս	14 3/16
» » » Ա.	27
» » » Բ.	15 3/4
» » » Գ.	14 1/4
Օթման 1871	67 1/4
Փոխառութիւն 1877	79 3/4
Պանք Օթման	10
Ռուսական փոխառ. 1873	96 3/8
Գիպտական միացեալ (Իւնիֆիտ)	64 7/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	87 3/8
Տպրա Սանիէ	62
Տօմանիալ (փոխառ. Բօշիլը)	89
Հունգարական պարտաթուղթ 4 0/0	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	— —

Վիէննա, 30 Նոյեմբեր, ժամ 4 երկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 85
Օսմանեան երկաթուղի	18 20

Բարիզ, 30 Նոյեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	108 15
» » 3 0/0	79 97 1/2
Օսմանեան քանսոլիտ Սերի Դ. բացուելուս	14 45
» » » գոցուելուս	14 20
» » Սերի Բ.	46
» » Գ.	14 20
Օսմանեան երկաթուղի	35 50
» Բէտիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթման	502 50
Դրեսի Լիոնէ	525
» Ֆոնսիէ	1316 25
Ռամենեսոն Լիոնի	1238 75
Սուեզի ջրանցք	2080
Ռուսական 5 0/0 1877ի	100 3/4
Իտալական Ռանթ	96 15
Եգիպտական միացեալ	325
Ոպանիական (արտաքին)	51 3/4
Բրիտանիէ Թիւրք	355
5 0/0 Հելլենական	295
Ձէք Լանտրայի վրայ	25 19

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՕՐՍ

Բարիզ, 30 Նոյեմբեր, ժ. 10 վ. 30 երկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 0/0	108 17 1/2
Օսմանեան քանսոլիտ Սերի Դ	14 22 1/2
Եգիպտական	324 37 1/2

ՎԵՀ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՆ Յ'ԵՐԵՒԱՆ

Երեւանի մեր մասնաւոր թղթակիցը կը հաղորդէ մեզ հետեւեալ ճառն, զոր Երեւանայ առաջնորդ Գեր. Սուրէնեան Սրբազան ուղղած է Վեհ. Հայրապետին.

Վեհափառ Տէր,
Սրբազնագոյն Հայրապետ.

Հնադարեանն Առաքելական անտխեղծ եկեղեցին Հայաստանեայց զԱստուածպետականն գեղգեղէ ցարդ զխաչբս և զանուն, է որ անմխիթար և է որ սփոփեալ յանհամբոյր ժամանակի՝ ի շնորհս։ Սառուցեալ զամենայն մարմին ունի, որ զնոչ ին պատկառելի մեծութիւն և զալիս ի լուշ ածեալ, գամ մի բառբառէ ի լսելիս զանուանս պաշտելի բարեգործողաց Նորին՝ զԳրիգորի Լուսաւորչին, զներսիսի Մեծին, զՍահակայն, զՄեսրովպայն և այլոց մեծանուն Հայրապետաց։ Զինչ խոհեմութիւն, որոց թեկն ածեն զգահուն վեհարանց այսոցիկ և լերկի երկնացելոցն, և գործովք անարժանք գտան և թերացան յամենայնի և օր մխիթարութիւն և յաւէտ պարծանք այնոցունց, որք զարահետ նոցուն կալեալ, ընդ նոսին և անմահացան։ շնորհ գլխոցն այսոցիկ և յանյողդողդ ժառանգորդացն երկնայնոցն, որք զամենայն ջան և փոյթ իւրեանց յայն և եթ ուղղեցին, զի պնդ ունիցեն զանապակն եկեղեցի Հայաստանեայց, զորէն նախորդացն իւրեանց, արիաբար ի բաց լինքեանց մերժելով զամենայն զխարբաքմունսն չարին։

Վեհափառ Տէր, յօրէ անտի բառնալով քաղաքականին ազգիս և յառաջ իսկ, ի վերայ հիմանցս ի նոցունց հաստատելոց եդեալ եկեղեցին Հայաստանեայց՝ տոկալ տոկաց յամենայն չարաբաստ պատահարաց և յանքմբերելի տանջանաց, որք յաւերել և կրանել և եթ զնա նկրտէին և նկրտեցան, որով և արդարացոյց զբան Փրկչին եթէ «Որ ի վերայ վիմին հաստատեալն էր, իմին անձրեւք և խաղացին գետք, հնչեցին հողմք և բաղխեցին զտուն և ոչ կործանեցաւ»։ Եւ հայաղն ժողովուրդ, զրկեալն և տառապեալն յուսացեալ անշուշտ գլուխն իւրեանց, սիրեցին այնուհետեւ քաղցր ի չրթանցն հնչել եթէ, «Հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերայ ոչխարաց»։ Զինչ առաւել դրժուարին իցէ հօտին, քան զկորուստ հովուացն, ողբ զանձինս իւրեանց ի վերայ ոչխարացն եդին։ Զնոյն օրինակ և Հայաղն ժողովուրդ, այս երրորդն գլխի ամի, յորմէ հետէ ակնկառոյց մընար այցելութեան տեառն, և որոյ տընօրէնութեամբ իսկ զՁեզ տեսանէ արդ ցուպ ի ձեռին կանգնեալ առ դրան փարախին։ Եւ ո՛ւմ արդեօք, Վեհ. Տէր, այնպէս հաւատի ծանօթ են անխնամ արկեալ վէրք ազգին, քան առաւել Վեհափառութեանդ, որ ի լիսաունից և անդր ամաց ի ծառայութիւն նմա դեգերիր։ Թուել արդեօք հարկաւորի զբազմութիւն վիրացն։ ո՞չ ապաքէն այս ամենայն իբրեւ ի հայելւոջ նկարին առաջի Ձեր։ Եւ ասա աւասիկ, ի Ս. Տաճարիս յայսմիկ, խուռն բազմութիւն Քրիստոսագանդ ժողովրդեանս ի ժամուս չունի ինչ խորհելոյ, բայց եթէ մաղթել ի վերանամ Տեսչութենէդ զփառաւորութիւն եկեղեցւոյ իւրոյ ցանկալւոյ և օրհնել զդեկանս Վեհիդ յերկարութիւն ամաց և ի բարօրութիւն աւուրցդ։ Աստուածն Իսրայէլի զօրացուսցէ զբազուկ Վեհ. Տեառնդ ի սփռել զլոյս գիտութեան և խաստութեան ի Հայաղն ժողովրդեանս, ի մի սիրտ և հոգի յօդել զցրտացեալսն ի մօրէն իւրեանց հարազատէ։ Բառնալ ի միջոյ զՀեռ, զատելութիւն և սերմանել ի նոսա զսերմն սիրոյ և խաղաղութեան, որպէս երբեմն Փրկիչն զիւրն Թողոյր յաշխարհի։ Ապաքէն յայնժամ եկեղեցի եւ ազգ ձեռն ի ձեռին, զուարթ և զուարճ դիմօք, աշխարհաբուր բառբառով ըզմայթանս իւրեանց վեր առաքեալ օրհնեսցեն զՏեր Աստուածն, զՏուողն ամենայն բարեաց, որոց օրհնարանութեանց ձայնակցեալ խորին ակնածութեամբ մատչիմ ընդ նոսին ի համբոյր աջոյդ օծելոյ և մնամ

Ձերումդ Վեհափառութեան
Ամենախոնարհ որդի
ԳԷՈՐԳ ԵՊԻՍԿ. ՍՈՒՐԷՆԵԱՆ

ՎԱՆԲԻ ՄԵԾԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Անցեալ հոկտեմբերի 22ին, տեղւոյս սրբազան Առաջնորդի միջնորդութեամբ, պատիւ ունեցան ներկայանալու Նորահաստատ Կաթողիկոսին Թիֆլիզի Վանայ վերաշինութեան մայր եկեղեցւոյ յանձնաժողովի անդամները։ Ն. Վեհափառութիւնը խորին ուշադրութեամբ լսելով Աբրիստակէս սրբազանի կարճօրէն զեկուցումն թէ ինչ և ինչ առթիներից դրդուած յառաջացել է սոյն վերաշինութեան խնդիրը, ինչպէսէ կազմուել ներկայ մասնաժողովը, և թէ որպէս և ինչ է գործել վերջինս,—բարեհաճեցաւ արտասանել հետեւեալը. «Այս «երկու օրը, ես պատեցի Թիֆլիսի «մեր բոլոր եկեղեցիքը. ամենը պայ«ծառ դրութեան մէջ տեսայ։ Այսօր, «տուն վերադառնալիս, կառքի մէջ «մտածումէի թէ արդեօք ե՞րբ պիտի «նոյնպէս վերանորոգուին և արժանա«վայել դրութիւն ստանան միանակ «նսեմ մնացած մեր Ս. Էջմիածնայ «Մայր տաճարը և քաղաքիս Վանայ «եկեղեցին։ Ուրախ եմ որ այդ բարի «միտքը ձեր մէջն եւս յղացել է և «ինչպէս տեսնում եմ, խնդիրը բա«ւական յառաջ է գնացել։ Թէ և ա«սող պիտի լինի թէ՝ ներկայ առեւ«տրական և անտեսական անձուկ «վիճակում դժուարութիւններ պիտի «ծնանին գործին յայող էլք տալու «համար, բայց ճանաչելով մեր ազգի «բարեպաշտ ձգտումները, ճանաչելով «նորա բարոյական ոյժը— ես կը հա«ւատամ, որ ազգը կարող է, երբ «կամենայ, կատարել առանց արդելք«քի ամենայն բարի գործ։ Այո՛, ես «կը հաւատամ, որ ազգի բարոյական «ոյժը մեծ է։» Նորին Վեհափառութիւնը վերջացրեց իւր խօսքերը օրհնելով գործը և կատարողներին, ցանկալով, ի միջի այլոց, որ Ս. Էջմիածնի Մայր տաճարի վերաշինութիւնը ևս յայողի։

Խորին շնորհակալութիւն յայտնելով Նորին Վեհափառութեանը իւր համակրանաց համար Թիֆլիսի Վանայ եկեղեցւոյ վերաշինութեան գործին, ներկայ եղող յանձնաժողովի անդամները ամենայն պատրաստականութիւն յայտնեցին ծառայել և իրանց Մայր Աթոռի պայծառութեան խնդրին։ Այնուհետեւ Վեհափառ Հայրապետը առանձին ուշադրութեամբ և մէկ առ մէկ դիտեց ներկայ եղող ճարտարապետ պ. Շտերնի պատրաստած մակարդակը և նոյն իսկ եկեղեցւոյ հարաւային տեսարանը, նաեւ ուշադրութիւն շնորհեց ճարտարապետի բացատրութեանց։ Հաւանութիւն տալով պատրաստած նախագծին, Նորին Վեհափառութիւնը, իրան յատուկ հմտութեամբ, քանի մի կարեւոր փոփոխութիւններ պահանջեց պ. Շտերնից, որ շատ իրաւացի նկատուեցին ճարտարապետի կողմից։ Այնուհետեւ պատուիրելով Սրբազան Առաջնորդին, որ վերջնական փոփոխութիւններով հանդերձ ճարտարապետի պատրաստած նախագիծը փութայ ներկայացնել Մինոդին ի հաստատութիւն, Կաթողիկոսը նորից յայտնեց յանձնաժողովին իւր գոհութիւնը, օրհնեց և խոստացաւ ուղարկել իւր Մայր Աթոռից իւր Հայրապետական օրհնութեան կոնդակը։

Այսպէս ահա Թիֆլիսի Վանայ Մայր եկեղեցւոյ վերանորոգման խնդիրը յաջող ելք ստացաւ շնորհիւ Նորին Վեհափառութեան հոգատարութեանը ի փառս և ի պայծառութիւն Աստուծոյ տաճարի։ Հարկ չկայ աւելացնել, որ մեր հինաւուրց լրագրի խմբագրողի անձնական հայեացքները վանքի վերաշինութեան մասին Վեհափառ Հայրապետի որոշ յայտնած համակրութիւնից յետոյ պիտի կորցնեն իրանց նշանակութիւնը և ա՛յն փոքրիկ խմբի աչքում, որ տակաւին կը կամենար «Մեղուի» մէջ պառել իւր փրկութիւնը։ (*)

(ԱՐՁԱԳԱՆՔ)

Մեր պաշտօնակից Բագուի «Կասպիյ» լրագրի պ. խմբագիրը ենթարկվել է մի խարեբայութեան, որ հաղորդել են նրան Թիֆլիսից։ Սա ամեն խմբագրութեանց համար սովորական երեւոյթ է, քանի որ մեր հասարակութեանց բարոյականն այնքան ընկած է, որ ստախօսներ միշտ նոցա մէջ տեղ են գտնում։

Վերոյիշեալ լրագրի թիւ 236 թվում հրատարակած էր հետեւեալը.

«Թիֆլիսից 23ին հոկտեմբերի գըրում են մեզ.— Շտապում եմ հաղորդելու հետեւեալ տխուր լուրը։ Այսօր առաւօտեան 4 ժամին հրդեհ պատահեցաւ Հայոց առաջնորդարան։ Հրդեհն այնպէս շուտ տարածուեցաւ, որ մինչեւ հրաշէջ խմբի գալը այրվեցաւ բոլոր վերին յարկը, ուր բնակվում էր Կաթողիկոսն Ամենայն Հայոց Մակար։

«Առաւօտեան վեց ժամին հրդեհի տեղը հասան նահանգապետն, քաղաքագլուխն, ոստիկանապետն և այլ պաշտօնական անձինք։ 7 ժամին բարեհաճեցաւ գալ Նորին Պայծառափայլութիւն գլխաւոր հրամանատարը, որոյ առաջարկութեամբ Վեհափառ Հայրապետը իսկոյն տեղափոխուեցաւ Նորին Պայծառափայլութեան պալատը։

«Կաթողիկոսի գրասենեակում ի միջի այլոց բոլորովին այրուեցաւ ընկուղենիից շինուած պահարանն, ուր պահվում էին զանազան թանգագին իրեղէնք, 6000 ռուբլի դրամ և բացի դրանից Ս. Ալեքսանդր Նեվսկու շքանշանն ու ադամանդեայ խաչը վեղարի, որոնք նուիրած էր Թագաւոր Կայսրը։ Ազատած է միայն Բարձրագոյն Հրամարտակը, Մակարին Կաթողիկոսական աստիճանի մէջ հաստատելու մասին, որ բոցերի միջից դուրս բերեց Սուքիաս եպիսկոպոսը, որի ձեռքերը բաւական այրվեցան։ Շուտափոյթ քննութեամբ և թեմական առաջնորդի յայտարարութեամբ կալանաւորվել են կոնսիստորիայի ծառաներից երկուսը, բացի դրանից ոստիկանութեան հսկողութեան ներքոյ է դրած քահանայ Գիւտ Աղանեանցը։»

Ամեն Թիֆլիսցու համար պարզ է, որ վերոյիշեալ թղթակցութիւնը ոտից ցգուխ սուտ է. միայն յայտնի բան է գրուածքի մէջ երեւում է մի չար դիտաւորութիւն։

Բաւական չեն անհեթեթ և անմիտ բանաւոր խօսք ու զրոյցներն, որոնք բերանացի տարածվում են և Ցանկատանի լրագիրներում, այսօր այդ ստութեանց և խարդախութեանց ղոհ է դարձել և տեղական Ռուս լրագիր։

Կասպիյ լրագիրն իւր առաջիկայ համարում զարմանք է յայտնում թէ ինչո՞ւ են այդպիսի սուտ լուրեր հաղորդում։ Լուրը հաղորդած է Տէր-Գէորգ Դալստեանցի ստորագրութեամբ, որ յայտնի բան է կեղծ է։

Ինչպէս «Կասպիյ» լրագիրը ասում է, գործը անշուշտ կը պարզվի, որովհետեւ Կովկասի Գլխաւոր Կառավարիչ Իշխան Դոնդուկովին առանձին ուշադրութիւն դարձրած է այդ գործի վերայ։

Ցանկալի էր, որ գործը պարզվեր, ստախօսը գտնուեր և խիստ պատժի ենթարկուեր, որպէս զի օրինակ լինէր նոցա, որոնք անպատիժ ամեն անհեթեթութիւնք գործումեն ի ՀԱՅԱ ժողովրդի խղճի հանգստութեան և գրածների յաջողութեան։

(ՄԵՂՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ)

(*) Արդարեւ, Մեղու Հայաստանի լրագիրն իւր խմբագրականներով ուղղակէս ընդդիմացած էր Վանայ մայր եկեղեցւոյ վերաշինութեան։

Օ ԲԱՆԹԵՂՈՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
ԳԱԼՖՕՓՈՒԼՕ
ԵՎ ԲԱՆԹԵՂՈՆ

394—Բերա, Մեծ-փողոց—394

Գալֆօփուլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել Հասարակութեան, թէ յառաջիկայ Դեկտեմբեր ամսոյ մէջ մտադիր լինելով վերջնապէս իրենց վաճառատունը փոխադրել Կալաթա Սէրայի Կայսերական Լիսէի դիմաց Թիւ 206 ընդարձակ շէնքն, զոր արդէն վարձած են, և ուզելով կարելի եղածին չափ շուտ ձեռքէ հանել իրենց ստացած Նորաձեւութեանց մթերներն, այս նպատակաւ զգալաչէս նուազեցուցած են իրենց ամեն ապրանաց, մանաւանդ նոր մանուածոց և հանդերձեղինաց գիներն, և Հոկտեմբ. 28 Երկուշաբթիէն սկսած են զեղչեալ գներով արտասովոր վաճառում մը։

Հասարակութիւնն որ միշտ պատուած է Գալֆօփուլօ եղբարց Վաճառատունն իւր վստահութեամբ, վստահ լինելով անդ գտնել փափաքելի առաւելութիւններն, ի նպակաս առնլով իւր ապրանաց ճոխ և բազմազան մթերքներն և միշտ գերազանց յատկութիւնն, այս վաճառման մէջ՝ բացի նոյն առաւելութիւններէն՝ պիտի գտնէ խիստ մատչելի և չափաւոր գներ։

Տե՛ս Դ. երես Սինկէրի ճշմարիտ կարի մեքենայից ծանուցումը։

Տես Դ. երես Բրէնթանի մեծ վաճառատան ծանուցումը։

ԻԼԱՆ

ԽԱՉԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Երզագ անպարբնա ալընաճագ մանասուսէ բիրինճինին գարարը գաթիսի թըշրին սանի բումինին երբմի իւչինճի ճուսա երթէսի կիւնի վերիլէճէյինտէն, թալիպ օլան թիւճարքն եէվմը մեղքիւրտ սաաթ ոգուզա գատար Խաղինէի Խասսի Շահանէյէ կէվմէլերի իլան օլունուր։
17 Թըշրին սանի 301

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՊ ՍԷՐԱՍԷՐԻՐ

Թարապլուզը Շամա պուլունան վէ պիլ իճապ օրասա վէ ալթը սաաթ մէսաֆէսէ օլան մահալլէրտէ պուլունտրրլրճագ օլան հէր սընրի սասքի շահանէ իչուն պին իւչ եիւզ պիր սէնէսի թշրին էվէլինտէն իթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ լիւզումի պուլունան երզագը միհթէնէվվիյէտէն գէյէլի ճէտիտէլէրի իթիպարը իլէ նանք ադիրին օթուզ ալթը, եէթմիշ պիր—կիւշլթին եիւզ քըրք սէքիզ, ալթմըշ տէօրթ—երզին սէքսէն իքի, սէքիզ—բուզէնը սատէնին իւչ եիւզ քըրք իքի, տօքսան ալթը — թուզըն օն եէտի, տօքսան ալթը— սօղանըն օն, սէքիզ—սապնին եիւզ քըրք եէտի, ալթմըշ տէօրթ— կաղին քըրք եէտի, ալթմըշ տէօրթ—հրնթանին օթուզ տէօրթ, օթուզ ալթը—զէյթին եիւզ ալթմըշ տէօրթ—զէյթունին սէքսէն տօքուզ, սէքսէն տէօրթ — պուլկուրին քըրք ալթը — ֆասուլէանին քըրք ալթը—շայիրին եիրմի իւչ. իքի—սամարին եէտի, ալթը—հաթապին պէշ, քըրք տէօրթ—չէքերին եիւզ եիրմի տէօրթ, իքի—պէքսիմէթին էլլի եէտի, ալթը—տաղիգին քըրք տէօրթ— նոհուտին եիրմի պէշ, եէթմիշ ալթը—քէօմիւրին օն իւչ, եիրմի սէքիզ—իսրարմաչէթին եիւզ պիր, իքի փարայա օրատաքի թալիպի էօհտէսինտէ օլուուղնանան իթհասընա թալիպ օլանլարին շէրայէթինի ադնամադ վէ թէնզիլի ֆիյաթ իլլէմէք իւղրէ լէվազիմնաթը ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէկէրի իլան օլունուր։
Ի 18 Թըշրինի սանի 1885

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊՊ ՍԷՐԱՍԷՐԻՐ

Նիզամիյէ էլչիսէ անպարբնա թարիխը գարարքն իրթէսի կիւնիւ հէման անպարա թէսլիմ գէլընմագ շարթը իլէ իթթիխաղ օլունան նիւմունէսինէ թէվֆիքէն միւպարեա օլունմագ իւզրէ մէվզէյի միւնագասաեա գօնուլան օն պին արշընը ճէտիտ պօղ ըէնկլի Ռուսիա ապասընրն պէհէր արշընը ճէտիտ օն օգուզ

թէ Միրան Թագաւորին նպատակն իրագործուած է. այն է՝ Պուլկարաց Միութիւնը քակուած է։—Մի՛թարաւթիւն՝ ոչ մէկ դժբախտութեան մէջ կը պակի։

— Ալէքսանդր Իշխանին հարն, Հէս Ֆարմշդատի Մեծ-Դուքսը, մեծ փութով նպաստ կը հաւաքէ ի նպաստ պուլկար հիւանդաց և վիրաւորելոց։ Ֆարմշդատի ժողովուրդն ալ մեծ ցնծութեան մէջ է եղեր իրենց հայրենակցին՝ Ալէքսանդր Իշխանին՝ յաջողութեանց առթիւ։

ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏՆ Ի ԲԻՐՈՂ

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՎԱՍԻ ԹՂԹԱՓԷՆ

—Բիւրեղ ա՞մբ, 27 Նոյմ.

Պուլկարիայէն Նահանջող Սերպերուն և Սերպիա մտնող Պուլկարներուն միջև զօրական ճակատամարտն սկսաւ այս առաւօտ։ Սերպերուն ռազմական գծերը, Բիւրոդ քաղաքին առ կողմին և ձախ կողմին իշխող լերանց գագաթներէն սկսեալ, կը տարածուէին Նիշի ուղղութեամբ, մինչեւ այն բարձունք որ Բիւրոդի ետեւ 10 քիլոմէտր հեռի են։ Սերպք ի ճակատ հանած էին չորս զօրաբաժիններ։ Պուլկարներն ալ հանեցին իրենց զօրութեանց անհամեմատ մասը։ Սաստիկ թնդանօթաձգութենէ մը յետոյ, Սերպք հարկադրեցան պարպել այն դիրքեր զորս բռնած էին քաղաքին ձախ կողմը։ Բայց աջ կողմին վրայ, Սերպք ազդուագնա դիմադրեցին, և տակաւին կը կռուին։ Ի կեդրոնն, Պուլկարք սուլոյով յարձակեցան սերպական հրետանւոյ մը վրայ, և այս պահուս կը յառաջդիմեն Նիշի ուղղութեամբ։ Այս առաւօտ պայթում մը տեղի ունեցաւ քաղաքին մէջ։ Արդեօք վառօդի շտեմարան մը կրակ առած էր, թէ ուժանակ պայթած։—Յայտնի չէ։ Երկրորդ պայթում մ՚ալ եղաւ։ Կը վախցուի թէ Սերպք ականներ հաստատած են քաղաքին մի քանի կէտերուն վրայ։

* * *

—Ա՛բէնտ, (Բիւրոդէ 3 քիլոմէտր։) 27 Նոյմ. Իրիկուն։

Թէեւ բանակին մեծագոյն մասը տարաւին չդրաւեց քաղաքը, Պուլկարք Բիրոդի տիրած են արդէն։ Կը վախցուի թէ Սերպք ականներ դրած են. ուստի զօրքերն զգուշութեամբ կը մտնեն քաղաքը։ Սերպք Բիրոդի դիրքերէն վանեցան Նիշի կողմն մինչեւ 12 քիլոմէտր։ Այս աւուր ճակատամարտը տեղի ունեցաւ 10-12 քիլոմէտր տարածութեան մը վրայ։ Պուլկարաց ձախ թեւը կռիւն սկսաւ, յառաջ խաղալով այն բարձանց ուղղութեամբ զոր թշնամին բռնած էր քաղաքին աջ կողմն, եւ ուստից Սերպք պարտաւորեցան նահանջել, պուլկար թնդանօթաց և հետեւակազօրաց սաստիկ կրակին չկրնալով դիմանալ։ Երկու ժամ կռիւը շատ չի՛տեւեր։ այս կէտի վրայ, եւ Սերպք երկար ատեն Պուլկարաց դիմադրեցին բարձրաւանդակի մը վրայ, ուր զօրեղապէս հաստատուած էին։ Պահ մը Պուլկարք ետ դառնալ պարտաւորեցան. բայց անմիջապէս յարձակողականի վերակացու, և այս անգամ յաջողեցան Սերպերուն ձեռքէն առնուլ այն բարձրաւանդակն ալ։ Դաշտին մէջ, Պուլկարք 18 է աւելի վաշտեր համախմբեր էին, որոց կ՚աջակցէին երեք հրետանիք։ Թշնամին հոն մեծ դիմադրութիւն մը չբրաւ։ Սերպք իրենց վաշտերն ետ կ՚առնէին առանց իսկ պարզելու և ի կռիւ մղելու։ Բայց սերպական հրետանի մը շարունակեց սաստիկ կրակ մ՚ուղղել Պուլկարաց երկու հրետանիներուն դէմ, քաղաքին ձախ կողմը մի քանի քիլոմէտր անդին հաստատուած։ Իրիկուան դէմ, Սերպերուն կրակը թուլցաւ, և քիչ ետքը բոլորովին դադրեցաւ։ Այս պահուս պուլկար գծերն իրենց յառաջապահութիւնը կը շարունակէին մեծ յաջողութեամբ։ Բիրոդի մօտ, քաղաքին իշխող բլրոյ մը վրայ, Սերպք դիրք մը բռնած էին զոր մինչեւ վերջը պաշտպանեցին և իրիկունը միայն թողուցին սաստիկ կռուէ մը ետքը, յորմէ Պուլկարք մեծ ճարտարութեամբ կը տեղացնէին իրենց ռումբերը սերպական դրից վրայ, և ազդույարձակում մ՚ընել կուսային իրենց հետեւակազօրաց։ Այդ դիրք, այժմ Պուլկարաց ձեռքը, կ՚ինչեմ այն ուրոյ որ Բիրոդէ կը տանի Պելլրատճրգ և Վլիսին։ Գիշերը կոխած էր, և հրացանի քանի մը հարուածք միայն կը լսուէին, զորս Սերպերուն վերջապահները լերանց մէջ կ՚արձակէին. գիրենք հալածող Պուլկարներուն վրայ։ Իշխանն այս գիշեր կը ննջէ Բիրոդէ 3 քիլոմէտր հեռի Արիան գիւղին մէջ, և վաղը կը մտնէ քաղաք։ Պուլկարաց կորուստը թէեւ ստուգուած չեն, բայց չի կարծուիր որ շատ մեծ լինի։

ԱՆԳԼԻԱ. Ի Նորգինկէր, ընտրական գործողութեանց պատճուն խռովութիւն մը ծագեցաւ, և հակառակ կուսակցութեանց մարդիկ իրարու հետ կռուի բռնուելով, 100 ի չափ մարդիկ վիրաւորեցան։ — Բրոմ-Ճէլմս Պրայս, քաղաքանօթ ի Կ. Պոլիս, Ասպերտին քաղաքէն Երեսփոխան ընտրեցաւ։ (*)

ԱՄԵՐԻԿԱ. Կրանդ զօրավարին կենսագրութեան Ա. հատորն այս օրերս կը հրատարակուի Միացեալ Նահանգաց և Անգլիոյ մէջ միանգամայն։ Ամերիկայի մէջ այս գրքէն 300,000 օրինակի համար ստորագրութիւնք արդէն ժողոված լինելով, ասոյագրիչք 300,000 օրինակ պիտի հրատարակեն իբրեւ առաջին տպագրութիւն։ Բ. հատորն երկու ամիս յետոյ պիտի հրատարակուի։

ԲԵՒԵՌ. Միքայէլ Նահանգաց Նաւային ասպ Պ. Կրիլի, որուն ի հիւսիսային բեւեռ ուղեւորութիւնը, նաւաբեկութիւնն և մահուան վայրկենին հասած օգնական յոգեւնաւու մը միջոցաւ ազատուիր ծանօթ են Աբէ-Նէյ ի ընթերցողաց, Էսքիմոյորի Աշխարհագրական Ընկերութեան ժողովոյն մէջ բանախօսութիւն մ՚ընելով այս օրերս, ըսաւ թէ գիտնական հիմունք կան ապացուցանող թէ «Դիւմման Դրաքտոն» Հիւսիսային Բեւեռին վրայ եղած պէտք է լինի։

(*) Ընտրութիւնք դէպ ՀՏրարութիւն ոսկիչ ռագիր մը, զոր բնդերողք կը գտնեն Հենագրաց բաժնին մէջ, կը ցուցնէ թէ ապահով չէ որ Պահպանողականք վճռական յաղթանակ մը տանին Ազատականաց վրայ։ Կ՚երեւի թէ Ազատականք պիտի կրուսանեն իրենց ունեցած մեծամասնութեան մէկ կարեւոր մասը։ բայց բոլորովին չպիտի յաղթուին, և նոր ընտրութիւնք հարկ պիտի լինին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգային Ժողովը նիստ չունի այս ուրբաթ օր, այլ Ատենապետաց Դիւանը պիտի գումարի ինչ ինչ կարեւոր կէտերու վրայ խորհրդակցելու համար։

Զնքուշի վանուց արտերն ու պարտէզներն, իբրեւ ճանչաց ակէ առալ ի վաճառ հանուած էին տեղական կառավարութեան ձեռամբ։ Փաստաբան Շէհրի էֆէնտի, Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ փոխանորդաբար դատ բացած լինելով կառավարութեան դէմ, Պոլսոյ նախնական դատարանն իւր վճիռն արձակած և նոյն կալուածոց ազգին սեպհական լինելն հաստատելով ազատ կացուցած էր ճանչելէ։ Տէֆթէրխանէի փոխանորդն, որուն դէմ բացուած էր դատը, վերաքննութիւն պահանջած և սակայն յայտնած չլինելով վճռաբեկ Ատենին դիմած էր։ Արդ գոհունակամբ կ՚իմանանք թէ վճռաբեկ Ատենն հաստատած է նախնական դատարանի վճիռն, որով այդ արտերն և պարտէզները դարձեալ ազգին սեպհական մնացին։ և այս արդիւնք է Շէհրի էֆէնտիի աշխատութեանց և Կայս. կառավարութեան դատարանաց արդարադատութեան։

Պասրայի ազգայինք գիր մ՚ուղղելով ի Պատրիարքարան, ծանուցած են թէ, տեղւոյն եկեղեցւոյ վերաշինութեան համար եկեղեցւոյ սեպհական կալուածներն վաճառելով ինչպէս հրամայեց դրկուած էր կեդրոնէն, արդիւնք մը չպիտի գոյանայ, ուստի կը կին Պատրիարքարանի հրահանգին կըսպասեն։

Դատք-գիւղի Թաղական խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն յառաջիկայ կիւրակէ օր Ս. Թադեայ եկեղեցւոյն մէջ քահանայ պիտի ձեռնադրէ Ատա-Փաղարցի Մարտիրոս Պաղպազեան անուն ազգային։

Ազնուափայլ տիկին Սրբուհի Տիւսաբ այսօր Ղալաթիոյ Ազգ. վարժարանն այցելելով, երկսեռ ուսանողները քննեց և ուսմանց վիճակին և ներքին բարեկարգութեան մասին իւր գոհունակութիւնն յայտնեց Վարժարանաց Դեր. Տեսչին։

Ազգ. Պատրիարքարանի Դիւանապետ Բարթող էֆէնտի Թէլեան բուսական ծանր կերպիկ հիւանդ է չարաթէ մ՚ի վեր և իւր պաշտօնի գլխէն բացակայ կը գտնուի։

Քանի մ՚օր առաջ Վանէն մայրաքաղաքը եկաւ ծերունազարդ Տ. Մեսրոպ աւագ քահանայն որ ծանօթ է ոչ միայն Թուրքիոյ, այլ և Պարսկաստանի և Ռուսաստանի Հայոց։ Տ. Մեսրոպ Հայրը Կրօն. Ժողովին դիմած է վարդապետական ատիճան խնդրելով։

ՎՐԻՊԱԿ.— Աբեւելքի չարաթ աւուր Ազգային լրոյ մէջ հրատարակեալ Դեր. Խորէն Սրբազանի առ Վեհ. Մակար Կաթողիկոս ուղղած Հեռագիր- Ողջունարանն առաջին տողը կարդալու է այսպէս.

«Օծմամբ Հոգւոյն Կ՚ըքենալ Հայոց» (եւ ոչ թէ ընտրեալ, ինչպէս սխալմամբ տպագրուած էր)։

Նոյնպէս երեկի Ազգ. լրոց մէջ, Դեր. Սուքիաս եպիսկ. Դեղեմլեան ըսուած է, փոխանակ Սեբաստիայեն ըսուելու։

ԱՐԵՒԵԼՔ չպիտի հրատարակուի վաղը Ս. Աստուածածնայ Ընծայման տօնին պատճառաւ։

ՄՈՆԹԷ-ՔՐԻՍԹՈՅԻ ՈՐԴԻՆ

Շարունակութիւն

ԿՈՄՍ ՏԷ ՄՈՆԹԷ-ՔՐԻՍԹՈ ՎԷՊԻՆ

Ամեն անոնք որ կարդացած են Ալէքսանդր Տիւմա Հօր Մ՚Ռէ-Քրիսթոյ կոմս վէպն անյագ հետաքրքրութեամբ, անշուշտ գոհութեամբ պիտի իմանան թէ Ս. Ապահուն էֆէնտիի թարգմանութեամբ սկսած է տետր առ տետր հրատարակուիլ Մ՚Ռէ-Քրիսթոյէ Օրդին, որ Ալէքսանդր Տիւմայի վէպին ճարտարագիտ շարունակութիւնն է ի Ժիւլ Լէրմինա նշանաւոր վիպասանէն։

Այդարեւ, այս նոր գործին մէջ, ընթերցողը պիտի կրնայ լիովին գոհացում տալ իւր հետաքրքրութեան, որ անյագ մընացած է Մ՚Ռէ-Քրիսթոյ կոմսին կերպիւին կիսատ մնալովն։

Սոյն վիպասանութիւն եօթն հատորէ պիտի բաղկանայ, պատկերազարդ և ընտիր տպագրութեամբ։

Առաջին տետրն հրատարակուած է։

Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան գինն է 70 ղրուշ ԿԱՆԽԻԿ։

210—230 երեսէ բաղկացեալ մէկ հատորի գինն է բաժանորդաց համար 11 ղրշ։

16 երեսէ բաղկացեալ մէկ թերթին գինն է 1 ղրուշ։

Դիմումներնին է Պալը-Ալի ճամբէն Գրաշարաց Ընկերութեան Տպարանն թիւ 34։

Բաժանորդ գրուիլ փափաքող անձինք գիտնալու են Ուզուն Զարչը պալի Վ. Հիսարլեանի գրատուն թիւ 105 —Պահճէ-Գարու ռուճի Պողոս աղայի գիւղաց՝ ժամագործ Ս. Միքայէլեանի խանութ թիւ 32։ — Կը գտնուի նաեւ ամեն հայ գրավաճառաց և լրագրավաճառաց քով։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄՆ

Ի ՄԻԶ ՍԵՐՊԻՈՅ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ

Օր նոր, լուր նոր։ Այս առաւօտեան հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ Սերպիա բարբարոսին չէ հրաժարած պատերազմէն։ Բ. Դրան ազդու ընթացքն, որ իւր պատուիրակները մուծած է Ռումելի՝ հակառակ ազատանայ Ալէքսանդր Իշխանին, և որ պատրաստ է ի հարկին 80,000 զօրք մուծանելու ապատմրելայ նահանգք, Սերպերուն սիրտ տուած լինել կը թուի։ Հաւանս հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հեռագրէ։

— Բէլգրատ, 1 դեկտ. առաւօտ.

«Սերպիա որոշած է շարունակել իւր պատերազմական պատրաստութիւններ, մինչեւ որ հաւատի լինի թէ պուլկարական միութիւնը չպիտի իրագործուի։»

— Բիւրոդ, 29 Նոյմ.

«Սերպք Զինադադարի կնքումէն ետքը Վիտինի վրայ նոր յարձակում մ՚ըրած լինելով, Պուլկարիոյ Իշխանը գանգատ բարձաւ Տէրութեանց ներկայացուցիչներուն, և հեռագրաւ յայտարարեց Պելգրատի աւստրիական դեսպան Խէվենհուլլըր կոմսին, որ եթէ թշնամութիւնք անմիջապէս չդադրին, զինադադարի համար իւր տուած խօսքն ետ կառնու։»

Հաւանս այս հեռագրոյ վրայ հետեւեալ ծանօթութիւնը կ՚աւելցնէ.

«Ցայսմիկ է թէ Աւստրիա յայտարարած էր Պուլկարիոյ Իշխանին թէ, եթէ թշնամիներնը չարունակէ, իւր առջեւ աւստրիական օրդեր պիտի տեսնէ։» —Հետեւապէս, Ալէքսանդր Իշխանն ալ իւր արդար յայտարարութիւնը կ՚ուղղէ Աւստրիոյ ներկայացուցչին։

ՕՍՄ. ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՔ

Օսմանեան երկու պատգամաւորք Լէպիպ և Կատպան էֆէնտիները Վեհ. Սուլթանի կողմէ Բայտարարութիւն մը տարած են Արեւելեան Ռումելիի ժողովրդեան ուղղեալ։ Այս Բայտարարութիւն պիտի կարդացուի ժողովրդեան, իրենց լեզուաւ, և Փիլիպէի ու միւս քաղաքաց մէջ պատերուն պիտի փակցուի։

Աւարիկ այդ կարեւոր պաշտօնագրոյ գլխաւոր կէտերու ամփոփումն։

1. Վեհ. Սուլթանք կը պարսաւէ սեպտ. 18 ի յեղափոխութիւնն և կ՚ըսէ թէ Ռումելիի ժողովրդեան համար իւր բողոքները լսելի ընել տալու միջոցն այդ չէր, քանի որ Օսմ. Պետութիւնն և մեւ մեծ Տէրութիւնք միշտ յօժարափոյթ ունկնդրած են իւրեալ գաւառի բնակչաց գանգատանաց։

2 Մի՛ջազգային յանձնաժողով մը պիտի ղրկուի Արեւելեան Ռումելի, ժողովրդեան գանգատները լսելու և օգնելու համար կայսերական պատուրակ ճէվտէթ փաշայի որ առժամապէս պիտի կառավարէ երկիրն մինչեւ կուսակալի մը վերջնական ընտրութիւնն։

3. Վեհ. Սուլթան Տէրութեանց դիմած է, խնդրելով որ միջամտեն, Բ. Դրան հետ համաձայնութեամբ, վերահաստատելու համար հանրային խաղաղութիւնն և բարեկարգութիւնն որք խանգարուած են։

4. Վեհ. Սուլթան Արեւելեան Ռումելի պիտի ղրկէ ուրեալ կայսերական պատուիրակն և ընդհանուր ներում կը խոստանայ ամեն անոնց որք մասնակցութիւն ունեցած են յեղափոխական շարժման մէջ։

5. Ի վերջոյ, Վեհ. Սուլթանը կը հրաւիրէ Ռումելիի ժողովուրդն օրինապահութեան շաւղին մէջ մտնել և յարգել Պերլինի Դաշնագիրը։

Բ. Դուռն այս յայտարարութեան օրինակն հաղորդեր է Պերլինի Դաշնագիրն ստորագրող Տէրութեանց Կ. Պոլսոյ դեսպանաց։

Կ՚ըսուի թէ մեծ Տէրութեանց Կ. Պոլսոյ դեսպանք հրաւիրեր են իրենց Փիլիպէի հիւպատոսներն օժանդակել Էֆպիպ և Կատպան էֆէնտիներուն՝ իրենց պաշտօնի կատարման մէջ։

Այս աւուր Թարգէ կէս պաշտօնապէս կը ծանուցանէ թէ Լէպիպ և Կատպան էֆէնտիները Արեւելեան Ռումելիի սահմանագլուխն հասնելով, լաւ ընդունելութիւն գտեր և դէպ ի Փիլիպէ ուղեւորեր են։

Պալքանեան խնդրոյն համար Եւրոպական Վեհաժողովոյ մը գումարման զրոյցք կը հերքուին բացարձակապէս։ Քաղաքական ակմբոց մէջ բնաւ այս տեսակ տրամադրութիւն մը չնշմարուիր։ Ցայտնի է արդէն թէ այդ տեսակ հանդիսաւոր վիճաբանութեան մը պէտք չիկայ, քանի որ խնդիրը Պալքանեան փոքր Պետութեանց նոր կազմակերպութիւն մը տալու վրայ չկայանար, այլ պարզապէս Պերլինի դաշնագրով որոշեալ իրաց վիճակի վերահաստատման վրայ։

ԴԵՍՊԱՆԱԽՈՐՀՈՒՐԴ

Դեսպանախորհրդոյ նախագահ Վեհմ. Սայիտ փաշայի հրաւիրանօք, մեծ Տէրութեանց դեսպանք երէկ դարձեալ գումարեցան մ՚ունեցան Թօփհանէի Բէօշկին մէջ, ժամ 10էն 14։ Թէեւ խորհրդակցութեանց արդիւնքն չյայտնի է, սակայն կը կարծուի թէ երէկի նոտին մէջ օսմանեան պատուիրակք պաշտօնապէս Դեսպանախորհուրդին պիտի հաղորդէին յԱրեւելեան Ռումելի օսմանեան պատուիրակութեան մը առաքման որոշումն։

Նիսար ցրուելէն յետոյ, օսմանեան պատուիրակք՝ Վեհմ. Սայիտ և Սէրվէր փաշայներն ուղղակի Բ. Դուռն երթալով, բանակցութեանց արդիւնքն հաղորդեցին Բարձր. Մեծ-Եսպարքոսին և մինչեւ գիշերուան ժամ 3 աշխատեցան Ն. Բարձրութեան հետ։

Դեսպանախորհրդոյ քարտուղարք ժամ մէկին մեկնեցան Թօփհանէէն։

Ֆէրիգութեան ատիճան տրուեցաւ Ցաղիպեանցը Մէհմէտ փաշայի՝ հրամատար ճէսրը-Մուսթաֆա-Փաշայի առջեւ համախմբեալ կայսերական բանակին։

Զէթինէէի օսմանեան դեսպան ճէվատ փաշա՝ որոյ պաշտօն յանձնուած է միանգամայն Բարատաղի սահմանագլխոյ գծման խնդրոյն զբաղիլ, Ներսոտրա հասած և անտի պէտք եղած պաշտօնական գրերն առնելով, Պերլան ուղեւորած է։

Սպանիոյ նորընտիր նախարարութիւնն հրամայած է մայրաքաղաքիս սպանիական դեսպան Բօէլլօ կոմսին, որ առ այժմ յետաձգէ իւր ուղեւորութիւնն ի Հռոմ և Կ. Պոլիս մնայ ցնոր տնօրինութիւն։

Արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշա երէկ Բերա, ռուսական և ֆրանսական դեսպանատուներն երթալով, տեսակցեցաւ Պ. Նէլիտոֆի և Նօռպլի մարքիզին հետ։

Եվրոական բարոյական յանձնաժողովն երէկ դարձեալ նիստ ըրաւ ի Բ. Դուռն նախագահութեամբ Ներքին գործոց նախարար Վսեմ. Միւնիր փաշայի։

Փիլիպէէն առնուած նամակներ կը ծանուցանեն թէ քաղաքը մեծ յուզման մէջ է. Պուլկարք, Թուրքք, Յունք Հայք և Հրեայք ի դէն կոչուած են, առանց ազգի և կրօնի խտրութեան։ Զինադադարի հրատարակումէն առաջ Փիլիպէ հասնող 200ի չափ Բարատաղցիք մերժեր են եղեր Սիրպիացւոց դէմ քալել։

Բ. Դուռը նախատեսելով այն պատահականութիւնն յորում օսմանեան զօրքերն Արեւելեան Ռումելի մտնելու հարկին մէջ գտնուին, այդ մասը հարկ եղած հրամաններն հաղորդած է Սպարապետի Դրան։

Նախընթաց օր, Սպարապետ Բարձր. Ալի Սայիտ փաշայի նախագահութեամբ գումարեալ զինուորական յանձնաժողովն որոշեր է կազմ և պատրաստուեցուցանել 60,000 հոգւոյ բանակ մը Արեւ. Ռումելի մտցնելու համար, ընդ հրամատարութեամբ Թահիր փաշայի։

Կը կարծուի թէ օսմանեան զօրաց Արեւելեան Ռումելի մտնելէն յետոյ միայն Փիլիպէ պիտի ուղեւորի կայսերական պատուիրակն՝ ճէվտէթ փաշա։

Սիրբէֆիէն Ադրիանուպոլիս զինուորական կառախումբք կ՚երթեւեկեն գիշեր ցորեկ։ Ամեն օր զօրք եւ ռազմաթերք կը փոխադրուին ի Մուսթաֆա-Փաշա։ Երկուշաբթի իրիկուն 18 վագոներ ով պէտք եղած պիտոյքն ու գործիները ղրկուեցան կամուրջի մը շինութեան համար։ միանգամայն 11 վագոներ թնդանօթ, գնդակ և 1 վագոն վառօդ։

Երէկ առաւօտ ալ 7 վագոն ալիւր ղրկուեցաւ կայսերական բանակի պիտոյից համար։

Իւրաքանչիւր կառախումբով կը մեկնին զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնեայք, սպայք և զօրավարք։ Ադրիանուպոլոյ հեծելազօրաց գունդն և թնդանօթաց հրետանիք Մուսթաֆա-Փաշայի սահմանագլուխը ղրկուած են, ի մի բան մեծ գործունէութիւն կը նըշմարուի ամենուրեք և զինուորական պատրաստութիւնք յառաջ կը տարուին յոյժ ընդարձակօրէն։

Ցայտնի է թէ Վեհ. Սուլթանն օսմանեան միհապետաց յատուկ գովելի սովորութեան մը համաձայն, Պայրամի և այլ մեծ տօներու առթիւ ներում կը շնորհէ այն բանտարկելոց որք իրենց պատժոյ երկու երրորդ մասը քաւած են. այս ներումը մինչեւ ցարդ կը շնորհուէր Պոլսոյ բանտարկելոց։ Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ, այսուհետեւ միւսներն ալ նոյնի պիտի արժանանան Թուրքիոյ բոլոր գաւառաց բանտարկեալք, որք պահանջուած պայմանաց մէջ կը գտնուին։

Կայսերական հրամանն Դատական Նախարարութեան կողմէ յատուկ շրջաբերականաւ հաղորդուեցաւ դատական քննչաց, որք պարտին այսուհետեւ ընդհանուր ցուցակ մը պատրաստել իրենց դատապարտութեան երկու երրորդ մասը լրացնող գաւառական բանտարկելոց և որոշեալ տօներէն դեմ 15 օր առաջ Կ. Պոլիս ղրկել դպնտ։

Ցամաքային երկրաչափութեան դիւանի տնօրէն Ֆերիդ Հասան Էֆէնտի փաշա Սպարապետի Դրան հետեւակ զօրաց ճիւղի տնօրէն անուանուած է։

Հէքէքէ կը ծանուցանէ թէ Ֆիոսցի Մէկլէվի Շէյխ Իսմայէլ Հագգը էֆէնտի, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, հողմաղացքի յատուկ օգտակար մեքենայ մը հնարած է։ Իսմայէլ էֆէնտի իւր գիւտին վերաբերեալ յատակագիծը ծրագրով մը մատուցած լինելով ճեռնհաս իշխանութեան, ա. նոր գործածութեան մենաշնորհն ստացած է։

Արքունի Թանգարանի տնօրէն Համտի պէյ, որ Իզմիրէն մայրաքաղաքս վերադարձաւ, բազմաթիւ հնութիւններ բերած է իւր հետ։

Պուրկազէն առնուած լրոց նայելով, տեղական իշխանութիւնք Ալէքսանդր Իշխանին հրամանաւ ժողովրդեան հաղորդեր են Բ. Դրան կողմէ իւր կայսերական պատուիրակ ճէվտէթ փաշայի յԱրեւելեան Ռումելի ղրկուելու որոշումն։ Այս լուր յոյժ լաւ տպաւորութիւն ըրեր է քաղաքին յոյն և իսլամ բնակչաց վրայ, և մինչեւ իսկ նոյն օրուան երեկոյին քանի մը լուսաւորութիւնք նշմարուեր են իսլամական գիւղերու մէջ։ Բաց ի կայսերական պատուիրակի առաքման պաշտօնական զեկուցումէն, քաղաքին զինուորական հրամանատարն նախապէս հաւաքելով քաղաքապահ զօրքերն, բարձրագոյն հրամանաւ ծանուցեր է թէ մեծ Տէրութիւնք որոշած լինելով իրաց նախկին վիճակի վերահաստատումն, ուրիշ բան չէր մնար, այլ եթէ հնազանդիլ։

Միւս կողմէ, պէտք է նկատել թէ տեղական վարչութիւնն օր աւուր պուլկարական գրութեամբ կը կազմակերպուի Սոֆիայէն ղրկուած պաշտօնատարաց ձեռամբ և բոլոր հրամանք կը տրուին յանուն Իշխանին։ Իշխանական վերջին հրաման մը ի դէն կը կոչէ 18 տարեկանէն 42 տարեկան եղող այն արու բնակիչներն որք վերջին զինուորագրութենէն դուրս ձգուած էին։ Իսլամք և յոյնք՝ որոց ուղղեալ է մասնաւորապէս այս հրաման, վերտին բոլոր բարձած են Պուրկազի օտար հիւպատոսաց։ Այտրէի, Էսքի-Զաղարայի և այլ տեղերու իսլամ հասարակութիւնք որք չեն կրնար պատգամաւորութիւններ ղրկել ի Կ. Պոլիս իրենց գանգատները լսելի ընել տալու համար, գումարուելով բողոքագրեր ըստորագրեր և հասուցեր են զայնս իրենց հայրենակցաց որք այս միջոցիս Կ. Պոլիս կը գտնուին։ Այդ նամակներ յոյժ տխուր գոյներով կը նկարագրեն իսլամաց վիճակն, որք խմբովին գաղթել կուզեն։ Անքիալօ, Մէսեմբրիա, և Սօզուբօլիս և այլ յոյն քաղաքներ՝ ուր ժողովուրդը կը գիտադրէ զինուորագրութեան հրամանին, խիստ կերպիւ պաշարուած են. իբր բացառութիւն, բարձրագոյն հրամանաւ, այդ կողմերը զինուորագրութենէն ազատ կը թողուին եղեր զէնք կրելու կարող մինչեւ 42 տարեկան այն անհատներն որք 500 ական ֆրանք զինուորական տուրք մը կը վճարեն։ Բոլոր կառքերը, ձիերը և բեռնաբարձ կենդանիք Սոֆիա ղրկուած լինելով, քաղաքէ ի քաղաք ուղեւորութիւնք հետզհետի կը կատարուին, և բեռներու փոխադրութիւնք մարդու կռնակով։

Արքունի նաւարանի մէջ ծովամարտկիր շրգենաւակի մը շինութեան ձեռնարկուած է վերջերս Ֆրանսայէն բերուածներուն նման։

Մուշէն կը գրեն առ Թարգէ թէ Աշնթապի, Խնուսի և Վանայ շրջակայներն և այլ կողմեր ապատակուութեամբ զբաղող Քուրդ աւազակաց բոլորն ալ ձերբակալուած լինելով ի մասոյ իրենց արժանի պատիժ պիտի կրեն։

Էսքիշէհիր Վառնայի Թղթակիրը Նոյեմ. 17/29 թուով հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ։

Բաղաքը շարժման մէջ է. կամաւորաց մեկնումը դադրած չէ դեռ։ Ոչ մէկ Պուլկար երիտասարդ մնաց քաղաքին կամ շրջակայ գիւղերէն մէջ։ բոլոր Պուլկարք իրենց գործերը թողուցին քաղաքապահ հզօրաց գունդերուն մէջ մտնելու համար և հարկադրեալ են չաբաթն երկու անգամ զօրանոցը գտնուիլ 30ական ժամ։ Բաղաքապահ զօրաց թիւն անբաւական գտնելով, Ցայներն ալ կ՚առնուին այդ գունդերու մէջ։ Վաճառականութիւնը դադրած է և գործերն երեսի վրայ մնացած։ Վերջին օրերս, ալիւրի գինը բարձրացաւ, վասն զի ջաղացքները բանակին համար միայն ալիւր կարտադրեն։ Բանի մ՚օր առաջ երեսունի չափ վարժուհիներ ինքնաբերաբար հիւսնդանոցաց ծառայութեան մէջ մտան։ Երէկ, Կարմիր Խաչի ընկերութեան Վառնայի մասնաճիւղի անդամուհիք՝ Պուլկար տիկնայք՝ քաղաքին մէջ կը շրջէին նուէրներ հաւաքելով ի նպաստ վիրաւորելոց։

Սոֆիայէն առնուած պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ քաղաքացի մը կը ծանուցանէ թէ քահանայք զօրանոցն երթալով, գոհաբանական աղօթքներ կարդացեր են Պուլկարաց յաղթութեանց համար ի Բիրոդ։

Այսօր, 500 գիւղացիք որք քաղաքապահ գունդերուն մէջ կը ծառայեին, բուլմէրիական սահմանագլուխը գնացին պահապան զօրաց յաջորդելու համար։

Կուսակալք ոմանք կեդրոնական կառավարութեան դիմելով, հարցուցած են թէ թաղապետական խորհուրդք արտօնութիւն ունին բանտարկութեան վճիռ արձակելու այն անհատից նկատմամբ որք կը հակառակին թաղապետական կանոնաց։ Պետական խորհուրդն՝ առ որ յանձնուած էր այս կէտի քննութիւն, հետեւեալ կերպիւ մեկնած է գայն,

Կ. Պոլսոյ թաղապետական կանոնագրի 16րդ և 64րդ յօդուածք կը տրամադրեն որ թաղապետական խորհրդոց տեղեկագրոյն վրայ, գործադիր իշխանութիւնք կը բանտարկեն այն անձերն, որք ոտնակոխ ըրած լինին թաղապետական կանոններն։ Դաւառաց թաղապետական կանոնագրի 66րդ յօդուածն եւս տրամադրէ որ թաղապետական խորհրդոց առաջարկութեամբ, գործադիր իշխանութիւնք բռնութեամբ գանձեն այն տուգանքները որոց կը դատապարտին անհատք թաղապետութեանց կողմէ։ Նոյն կանոնագրի 40րդ յօդուածի համաձայն, երբ թաղապետութիւն մը ո՛րեւէ տուրք կը պահանջէ անհատէ մը, այս վերջինն 8 օրուան պայմանաժամ կը տրուի պարտքը վճարելու համար կամ երաշխաւոր մը կը պահանջուի մեկ ամէն վճարումն ապահովող։ Եթէ այդ պայմանաժամը լրանալէ յետոյ, տուրքերը չչանձնուին, թաղապետական խորհուրդը բանտարկութեան վճիռ կուտայ պարտատիրոջը նկատմամբ և այս վճիռ կը գործադրուի քաղաքային իշխանութեան ձեռամբ։

Այս պայմանաց մէջ միայն թաղապետական խորհուրդք իրաւունք ունին բանտարկութեան վճիռ տալու։

Դատական նախարարութիւնն յատուկ շրջաբերականաւ մը վերոյիշեալ կէտերը բացատրեց գաւառական իշխանութեանց։

ՆԻՔՈՂՈՍ, դեղեցիկ ընդդէմ ԹԽԱԼՈՍԻ

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԶԱՏԱԿԱՆՔ ԿԸ ՇԱՀԻ

Լոնտոն 1 դեկտ. առաւօտ.

Երեսփոխանական ընտրութեանց մինչեւ ցարդ (երեքշաբթի առաւօտ) ծանուցեալ արդիւնքն է.

Ազատական	182
Պահպանողական	160
Բառնէլեան	29

Այս արդեանց առջեւ, թայմ կըսէ թէ խորհրդարանի նոր լուծումն հաւանական է։

* * *

(Թայմսի սոյն գուշակութիւն հետեւեալ խորհրդածութեան վրայ հիմնուած պէտք է լինի. —

Իբր 660 ընտրութիւնք կան կատարելի։ Սոցա 371ը լրացած են։ 29 Բառնէլեանք ընտրուած են. բայց ստուգապէս կրնայ ենթադրուիլ թէ Բառնէլեանց թիւը պիտի հասնի 80ի Տարբերութիւն 51, աւելցնելով կատարուած ընտրութեանց վրայ, կուտենանք 422 ընտրութիւնք կատարեալք։ Ուրեմն, 238 ընտրութիւնք եւ կան որոշելի։ Ասոնց մէջէն Պահպանողականք սա՞ սա՞ սա՞ 100ը կրնան չահիլ. զի քաղաքներն, ուր այս անգամ հզորագոյն են Պահպանողականք, տուած են արդէն իրենց վճիռն։

Ազատականք ուրեմն, ըստ ամենայն հաւանականութեան, պիտի ունենան (182+138)=320 երեսփոխան նոր խորհրդարանին մէջ, և Պահպանողականք (160+100)=260 երեսփոխան։ Բայց Պահ-